

weekly.meest.com

MeestWeekly

3 Великоднем!

ЯК РОЗБЛОКУВАТИ ОРМУЗЬКУ ПРОТОКУ?

Попри спроби домовитися, сторони конфлікту висувують дедалі нереальніші вимоги

стор. 5

ПЕРЕМОВИНИ НА ПАВЗІ

Тристоронні консультації України, США та РФ щодо завершення війни наразі відкладають

стор. 15

Over \$2,000 in Bonuses

ЗАПРОШУЄМО НА РОБОТУ ПО ДОГЛЯДУ ЗА ЛІТНІМИ ЛЮДЬМИ

З нами Ви можете заробляти більше!
Ви також можете доглядати за своїми близькими та рідними.

215-302-9292

■ Євген Клен

Весна вступила у свою законну силу, все навколо розквітає. Люта зима 2026 року закінчилася. А вона допікала не лише погодою, адже кремлівський карлик вирішив скористатися морозами, щоб знищити Україну за їхньою допомогою, бо його «друга армія світу» неспроможна зробити це військовими засобами. Відтак Україна пережила найважчий період російсько-української війни. Нелюди у бункері намагався занурити українців у пільму, заморозити, як колись у сталінських ГУЛАГах, але вони вистояли.

Проте Великий піст закінчується і входимо в період Великодніх свят. Та кремлівський карлик робить усе, щоб затьмарити українцям радість Христового Воскресіння. Зокрема, напередодні Благовіщення рашисти завдали найбільшого удару по культурному коду Львова, влучивши в пам'ятку архітектури національного значення на пл. Соборній. Дрон знищив 17 помешкань у цьому будинку. Ще один спричинив руйнування на вул. Бандери, де в чотирьох будівлях вибуховою хвилею вибило 23 вікна. Водночас масштабні руйнування були зафіксовані в одному з найбільших районів міста — на Сихові. Тут московські окупанти поцілилися в житловий масив, пошкодивши загалом 19 багатоповерхівок. Кількість вибитих вікон у районі перевищила 1,3 тис. А один із будинків на проспекті Червоної Калини зазнав аж двох прямих влучань поспіль. «Це чотири під'їзди, 136 квартир, понад 350 мешканців. У будинку наразі немає газу й електропостачання», — повідомив Андрій Садовий, мер міста Лева.

Крім житлового фонду, значних збитків зазнала транспортна інфраструктура. За попередніми підрахунками, лише в цій царині шкода становить 650 тис. грн. У трамваях

Палає будинок на пл. Соборній

ВЕСНА ДАРУЄ НАДІЮ

У Львові житловий будинок на Сихові двічі за день атакували «шахедами»

Після атаки у Львові образ Матері Божої залишився неушкодженим

та автобусах було вибито 30 вікон, два лобових скла й вирвано люки. «Та найважливіше, що ніхто не загинув! У лікарнях міста опинилося 29 постраждалих», — наголосив міський голова. Через критичний стан будівель шість квартир потребують негайного відселення. Міська влада вже забезпечила тимчасове житло в готелях для родин, чиї домівки стали непридатними для проживання. А для оперативного надання допомоги тим, хто постраждав, у загальноосвітній школі № 98 розпочав роботу виїзний Центр із надання адміністративних послуг, аби мешканці могли отримати необхідні консультації та подати заяви на компенсацію за пошкоджене майно.

Не дожив до цього горічного Великодня Патріарх Української православної церкви (УПЦ) Київського

патріархату (КП) і Почесний Патріарх Православної церкви України (ПЦУ) Філарет, який помер у віці 97 років. Він очолював УПЦ КП в 1995—2018 рр. і був одним із ключових діячів українського церковного руху за незалежність від Російської православної церкви.

«Сьогодні глибокий сум і жаль у моєму серці, як і в серцях багатьох українців, бо нині завершився земний шлях Святейшого Патріарха Філарета. Закликаю всеукраїнську паству підносити сердечні молитви за упокій душі новопреставленого патріарха Філарета, який сьогодні відійшов до Господа, — відреагував Блаженніший Епіфаній, глава ПЦУ. — Ми завжди пам'ятатимемо настанови патріарха Філарета про важливість підтримання єдності Української церкви навколо Київського престолу. Пам'ятатимемо

й виконуватимемо також його уроки й настанови про важливість соборності, про смирення перед волею Божою і волею повноти Церкви, про віддане служіння Богу, Церкві Христовій та українському народу».

Прощання з патріархом відбулося у Михайлівському Золотоверхому соборі в Києві. Згідно із заповітом, тепер його тіло спочиває в крипті Володимирського кафедрального собору, де він служив більш ніж 60 років.

Марко Рубіо, державний секретар США, висловив співчуття у зв'язку зі смертю Почесного Патріарха Київського й усїєї Руси-України. Він зазначив, що у Сполучених Штатах сумують через утрату Його Святости Патріарха Філарета, та висловив щирі співчуття народу України і всім вірним української православної громади.

За словами глави американського зовнішньополітичного відомства, життя Філарета, присвячене служінню, відіграло важливу роль у формуванні духовної ідентичності України у вирішальні моменти її історії. «Його спадщина житиме в силі релігійного та національного життя України», — наголосив Рубіо.

Андрій Сибіга, міністр закордонних справ України, подякував державному секретарю США за його співчуття з приводу втрати: «Його довічна відданість справі свободи та духовної незалежності України служитиме натхненням для багатьох поколінь. Ми дякуємо США за вшанування його спадщини та розділення нашого горя».

Проте в Україні досі залишається актуальною приповідка: «Де два українці, там три гетьмани». Попри те, що УПЦ КП стала співзасновницею ПЦУ, семеро її архиєреїв обрали наступника Філарета. Ним став архиєпископ Сумський Никодим. У засіданні та голосуванні взяли участь архиєреї УПЦ КП як в Україні, так і за кордоном. Останні — в онлайн-форматі. За словами владик, вони зберігають УПЦ КП як незалежну духовну інституцію, без наміру входження до будь-яких інших церковних структур.

А напередодні Великодня за західним обрядом оновився й тижневик Meest. Обличчя кожної людини змінюється впродовж життя, тож змінюється і обличчя нашої газети, до якого читачі вже звикли за майже 30 років її існування. Знову запрацював і сайт тижневика. Наразі його американська версія <https://weekly.meest.com/us>, згодом до неї приєднається і канадська.

Ми завжди намагалися інформувати наших читачів про найактуальніші події, адже спрямування тижневика — життя в діаспорі, Україна у світі, вплив світу на Україну. Завжди раді працювати для наших читачів і готові як до критики, так і конструктивних пропозицій. Обіцяємо ще більше цікавих матеріалів.

MeestWeekly

The Ukrainian Canadian weekly established October 1997 in Toronto, Canada, by Meest Corporation Inc.
President Rostyslav Kisil

Український громадсько-політичний незалежний тижневик, заснований корпорацією «Міст» у жовтні 1997 року в Торонто, Канада. Президент Ростислав Кісіль

Published in Thursdays (52 issues a year) by Meest Media Corporation.
The publisher may not have the same standpoints with the author of a printed material. Authors of printed materials are fully responsible for the content. Advertisers are responsible for the content of their commercial ads.

Видає корпорація «Міст Медіа». Виходить щочетверга (52 рази в рік). Редакція не завжди поділяє погляди авторів матеріалів. Надіслані до редакції рукописи не рецензуються. Відповідальність за зміст рекламних оголошень несуть рекламодавці.

Editor: Ivan Besiada
Редактор: Іван Бєсяда
Executive editor: Eugene Tarnavsky
Виконавчий редактор: Євген Тарнавський

Editorial Office/Адреса редакції:
Meest Media Inc.,
Адміністрація: 600 Markley Street, Port Reading, NJ 07064. Tel.: 1 732 634 1517
E-mail: newspaper.usa@meest.com.
Сайт: <https://weekly.meest.com/us>

Advertising in USA:
Реклама в США:
908-937-6342, 1 732-634-1517

Advertising in Canada:
Реклама в Канаді:
classified ad (дрібні оголошення)
(416) 236-2007 ext. 3
advertising department (реклама)
(416) 236-2007 ext. 2

Postmaster (USA), send address changes to:
Meest Media Inc., 600 Markley Street,
Port Reading, NJ 07064
USA Publication Mail Products USPS 019943.
Periodical postage paid at Elizabeth, NJ

Single copies: Price negotiable;
Mail subscriptions: In USA: \$85/year,
\$55/half of year.

Ціна одного числа договірною.
Поштова доставка
у США: \$85/рік, \$55/пів року.

Please, pay your subscription to:
Чекі й грошові перекази висилати:
Meest Media Inc., 600 Markley Street,
Port Reading, NJ 07064

У тижневику також використані повідомлення кореспондентів інформаційних агенцій та інтернет-порталів Zaxid.net, UNIAN, Укрінформ, «Українська правда», «Кореспондент», ТСН, «Голос», «Львівський портал» та OBOZ.ua

ЯК РОЗБЛОКУВАТИ ОРМУЗЬКУ ПРОТОКУ?

Попри спроби домовитися, сторони конфлікту висувують дедалі нереальніші вимоги

■ Мирослава Бізикадзе

Війна США й Ізраїлю з Іраном затягується, а разом із нею поглиблюється глобальна енергетична та потенційно продовольча криза. Загроза судноплавству в Ормузькій протоці паралізувала світову торгівлю нафтою та добривами, а також змусила Дональда Трампа переглядати власну стратегію в протистоянні. Зараз видається дуже ймовірним, що Вашингтону доведеться іти на одне з непопулярних і явно небажаних рішень: або домовлятися з Іраном про умови миру, або розширювати свою участь у конфлікті за рахунок конвоювання танкерів чи навіть початку наземної операції.

ДОПОМОГТИ ЗГОЛОСИЛОСЯ ВЖЕ ПОНАД 20 КРАЇН

Минулого тижня лідери Великої Британії, Франції, Німеччини, Італії, Нідерландів, Японії та Канади опублікували спільну заяву про готовність сприяти розблокуванню Ормузької протоки, через яку проходить близько 20 % світового експорту нафти. Потому коаліція значно розширилася — до неї тепер входять 22 країни. Крім згаданих, приєдналися Данія, Норвегія, Швеція, Фінляндія, Естонія, Латвія, Литва, Чехія, Румунія, Словенія, Бахрейн та Об'єднані Арабські Емірати. «Ми заявляємо про готовність долучитися до заходів, спрямованих на забезпечення безпечного проходу через Ормузьку протоку, і вітаємо зобов'язання країн, які беруть участь у підготовчому плануванні, — йдеться в заяві.

Країни-партнери США категорично засудили останні напади Ірану на беззбройні комерційні кораблі в Перській затоці, удари по цивільній інфраструктурі, зокрема по нафтових і газових об'єктах, а також фактичне блокування Ормузької протоки силами Ірану.

Висловлюючи глибоку стурбованість через загострення конфлікту, лідери країн закликали Іран негайно припинити погрози, закладку мін, атаки дронами й ракетами, а також будь-які інші спроби блокувати протоку для комерційного судноплавства, дотримуючись при цьому Резолюції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй (ООН). Країни наголосили, що втручання в міжнародне судноплавство та порушення глобальних енергетичних ланцюгів становлять загро-

зу міжнародному миру й безпеці.

Водночас Ал Карнс, міністр оборони Сполученого Королівства, зазначив, що дискусії про участь союзників наразі перебувають на дуже ранніх стадіях, а координація багатонаціональних сил в умовах війни буде надзвичайно складною. Мають відбутися військові перемовини щодо формування коаліції для відновлення вільного проходу кораблів в Ормузькій протоці. Їх очолять Велика Британія та Франція. Загалом заплановано, що в перемовинах візьме участь близько 30 країн.

УЛЬТИМАТУМ І ПОГРОЗИ США

Тим часом, президент Сполучених Штатів заявив, що дав дві доби Ірану на розблокування Ормузької протоки. У разі відмови Тегерана пригрозив знищити всі електростанції в країні. «Якщо Іран не відкриє повністю, без загрози, Ормузьку протоку протягом 48 годин з цього моменту, США завдадуть удару і знищать їхні електростанції, починаючи з найбільшої», — написав він у Truth Social.

На цю заяву відреагували в Тегерані. Ебрагім Зольфагарі, спікер Центрального командування армії Ірану, попередив, що тоді іранські військові завдадуть масованого удару по установках опріснення морської води в країнах Близького Сходу.

Відтак Трамп передумав бомбардувати енергосистему Ірану, однак усе більше підстав указують на те, що США готуються на наземної операції на Близькому Сході. Наразі туди прямують щонайменше два великі десантні кораблі США — USS Tripoli та USS Boxer — із кількома тисячами морських піхо-

ДО СЛОВА

The Times написала, що українські інструктори на Близькому Сході шоковані методами застосування протиповітряної оборони США проти дронів. Американські військові витрачають до восьми ракет Patriot на одну ціль, що коштує більше

ніж 24 млн USD. Трапляються випадки використання ракет SM-6 за 6 млн USD для збиття безпілотного літального апарата, ціна якого всього 70 тис. USD. На відміну від України, де радіолокаційні станції маскують і змінюють позиції, амери-

канські радары «світяться», як маяки, на одному місці. Через таку недбалість усього три дрони змогли знищити дорожочинну систему AN/FPS-132 вартістю 1 млрд USD і додатковий радар за 300 млн USD, які вистежили зі супутників.

тинців на бортах. Припускають, що їхньою метою може бути захоплення іранського острова Харк. Цей острів називають серцем, що значною мірою забезпечує режим аятол, адже саме тут розташований основний енергетичний хаб Ірану. Однак для цього військовим кораблям США спершу треба пройти вузьку Ормузьку протоку.

ПЛАТИ — І ПРОЇЗДЖАЙ

Паралельно з військовим тиском Іран вирішив цинічно монетизувати контроль над протокою. Тегеран запровадив схему «безпечного» проходження для

окремих кораблів, які погодяться платити спеціальні мита та збори. За даними розвідувальної служби Lloyd's List, один з операторів танкерів уже заплатив Ірану 2 млн USD в обмін на гарантії безпечного проходу через сформований коридор.

Також Іран відзначив, що Ормузька протока залишається відкритою для більшості країн світу, однак обмеження діють для кораблів США й Ізраїлю. Згідно з інформацією Міністерства закордонних справ Ірану, безпечний прохід через Ормузьку протоку тепер дозволений тим, хто не підтримує агресії проти їхньої країни та не

бере участі в ній. Мова про Росію, Індію, Ірак, Китай і Пакистан.

Головною вимогою для транзиту є повне дотримання правил безпеки й обов'язкова координація дій з іранською владою. Іранська сторона чітко окреслила обмеження: будь-які активи, обладнання чи кораблі, що належать Сполученим Штатам, Ізраїлю або їхнім союзникам по військовій операції, не мають права на мирний прохід. У Тегерані наголосили, що вжили пропорційних заходів, аби завадити супротивникам використовувати протоку для проведення ворожих операцій.

КОМЕНТАР ЕКСПЕРТА

Андрій Смолій,
юрист-міжнародник:

— Сухопутна операція США в Ірані може обернутися катастрофою для Дональда Трампа. Він став заручником цієї війни. Financial Times зазначила, що угода між США й Іраном може бути останнім шансом уникнути величезної ескалації. Мова йде про введення сухопутних військ, про більш масштабну сухопутну операцію, яка, за планом Трампа, матиме на меті відкриття Ормузької протоки, установлення ефек-

тивного контролю над певними точками берегової лінії в її межах тощо. Але глава Білого дому розуміє, що сухопутна операція може перетворитися на чергову катастрофу для нього передусім і для Сполучених Штатів. І якщо про США господар Овального кабінету не надто хвилюється, то про себе намагається думати й розуміє, що якщо до Сполучених Штатів почнуть надходити тіла полеглих, якщо це все призведе до ще більшої кризи, знеструмлення на Близькому Сході, до

повного знищення нафтогазових об'єктів у регіоні, то це означатиме ще масштабнішу фінансову кризу. Наразі Трамп намагається домовитися, але Іран не погоджується з його планом. Обидві сторони висувують вимоги, які неможливо виконати. Можливо, станеться якесь диво, але якщо сторони й надалі дотримуватимуться таких підходів, то або позиційна війна, що триває зараз, продовжиться, або ж великого сухопутного вторгнення не уникнути.

ГРОШІ ЗАКІНЧУЮТЬСЯ

Але український уряд продовжує розтринькувати їх на популізм

■ Петро Йосип

У бюджеті України може не вистачити коштів уже у квітні. Про це заявив Ярослав Железняк, перший заступник голови податкового комітету у Верховній Раді України (ВРУ). За його словами, дефіцит воєнних видатків зараз становить близько 400 млрд грн. Депутат також розкритикував рішення Кабінету Міністрів України (КМУ) запускати нові соціальні програми. Зокрема, ідеться про доплату 1,5 тис. грн пенсіонерам і кешбек за купівлю пального, на які планують спрямувати кошти з бюджету та резервного фонду. Водночас КМУ анонсує підвищення податків і збільшення військового збору, пояснюючи це нестачею грошей у державі.

За оцінкою КМУ та Міжнародного валютного фонду (МВФ), загальний дефіцит зовнішнього фінансування на 2026–2029 рр. – 136,5 млрд USD. «З огляду на те, що загальні потреби у відновленні та реконструкції на 2026–2035 рр. становлять майже 588 млрд USD, а пріоритетні потреби лише на 2026 рік оцінюють у 15,25 млрд USD за наявного дефіциту фінансування близько 9,5 млрд USD, масштаб викликів є безпрецедентним. За таких умов Україні критично необхідно залучити подальшу консолідовану підтримку міжнародних партнерів для забезпечення стійкого відновлення та економічної трансформації», – зазначила Ольга Зикова, заступник міністра фінансів України.

Своєю чергою Андрій Пишний, голова Національного банку України (НБУ), повідомив, що залежність від зовнішнього фінансування існує, проте спільно з партнерами вдалося створити механізми для достатнього й ритмічного надходження міжнародної допомоги. За його словами, наприкінці грудня 2025-го досягли важливої політичної домовленості про надання Україні позики від Європейського Союзу (ЄС)

обсягом 90 млрд EUR. Її погашатимуть лише в разі отримання Україною репарацій від Російської Федерації (РФ). Крім того, допомога Україні запланована і в бюджеті ЄС на 100 млрд EUR після 2028 року.

Проте кошти, на які розраховує Україна, заблокував Віктор Орбан, прем'єр-міністр Угорщини. Він вимагає відновлення транзиту російської нафти до своєї країни трубою «Дружба», пошкодженою російським ракетним ударом 27 січня ц. р. Будапешт вважає, що Київ має технічні можливості забезпечити постачання російської нафти, однак українська влада це заперечує.

Відтак Європейська комісія (ЄК) продовжує шукати рішення для виділення Україні згаданого кредиту. «Ми не можемо поділитися новою інформацією, але робота триває, щоб надати можливість Україні скористатися зобов'язанням, прийнятим на рівні всіх глав держав і урядів у грудні 2025-го», – відзначила Паула Пінью, офіційна речниця ЄК.

Вона не погодилася з думкою, що від Єврокомісії немає на столі варіантів рішень, тоді як час збігає і Київ найближчим часом залишиться без грошей.

«Усе залежить від того, що ви розумієте під відсутністю варіантів. Це може бути невидимим на око, але ми працюємо, щоб розблокувати 90 млрд EUR, і дуже добре усвідомлюємо, що часу мало», – відповіла речниця.

Тим часом у ЄС виник альтернативний план (на випадок, якщо не вдасться переконати Орбана) – можливість отримати фінансову допомогу від окремих країн ЄС. Зокрема, мова йде про допомогу з боку країн Балтії та Північної Європи.

Якщо Віктор Орбан і Роберт Фіцо, прем'єр-міністр Словаччини, пручатимуться, країни Балтії та Північної Європи забезпечать близько 30 млрд EUR двосторонніх позик, які не потребують схвалення країн ЄС. Цієї суми має вистачити Україні для її потреб протягом першої половини 2026-го. Окремо Елко Гейнен, міністр фінансів Нідерландів, відмітив, що його уряд готовий надавати Україні 3,5 млрд EUR щороку до 2029-го у вигляді двосторонньої підтримки.

В Україні також є внутрішні резерви. Ольга Зикова розповіла, що внутрішній ринок державних облигацій залишається од-

ним із найбільших джерел фінансування державного бюджету. 2025 року на аукціонах із їхнього розміщення до державного бюджету залучили 13,7 млрд USD. А з початку 2026-го таким чином уже вдалося мобілізувати 3,2 млрд USD.

Також, за словами заступника міністра, зростання демонструють і податкові надходження: 2025 року внутрішні надходження до державного бюджету зросли на 24 %, порівнюючи з 2024-м, а це близько 10 млрд USD. А за інформацією Державної казначейської служби України, проти аналогічного періоду 2025 року податкові й митні надходження збільшилися на 16 %.

До загального фонду держбюджету (без урахування міжнародних грантів) надійшло близько 302,5 млрд грн.

Загалом 2026-го КМУ прогнозує зростання власних доходів на 447 млрд грн, порівнюючи з 2025 роком. Головними факторами зростання називають збільшення середньої зарплати та подальше покращення адміністрування податків. Тож Україна сподівається на краще, зокрема на те, що міжнародні партнери знайдуть об'єднані суми, і на власні сили теж.

Але МВФ вимагає підвищити податки. За даними Bloomberg, задля отримання від фонду 8,1 млрд USD ВРУ має ухвалити перелік податкових новацій: збільшення податкового навантаження на бізнес і громадян; запровадження податку на додану вартість (ПДВ) для фізичних осіб-підприємців (ФОПів); зменшення ліміту на безмитне ввезення посилок із-за кордону до 150 EUR.

Тож Міністерство фінансів України представило законопроект, що об'єднує всі податкові зобов'язання перед МВФ в один документ. У ньому, зокрема, ідеться про оподаткування цифрових торговельних платформ, а також мита на міжнародні посилки, ПДВ для ФОПів і «вічний військовий збір».

Водночас уже не буде банківської таємниці: рахунки українців відкриють для силових відомств. Міністерство фінансів України уточнило, що прямий автоматизований доступ до реєстру матимуть Державна податкова служба, Держфінмоніторинг, Національне антикорупційне бюро, Державне бюро розслідувань, Служба безпеки України, Національна поліція, органи прокуратури, виконавча служба та приватні виконавці.

■ Анастасія Лукашевська

Україна може налагодити експорт яблук до Індії.

Після успішної пробної партії українські виробники яблук отримали можливість укласти контракти та вести регулярне постачання, повідомив Володимир Печко, голова Укрсадвинпрому.

А за словами Сергія Ткачука, керівника Державної

Україна планує постачати яблука до Індії

служби з питань безпеки харчових продуктів і захисту споживачів, пробна партія українських яблук підтвердила відповідність вимогам ринку Індії. «Українські виробники яблук уже можуть укласти контракти й розпочинати повноцінну торгівлю», – запевнив він і згадав про логістичні складнощі, адже транспортування до Індії займає значно більше часу,

ніж до традиційних ринків збуту.

Фахівці також зауважили, що Україна має значний потенціал для експорту яблук до Індії, та наразі обмежена обсягами продукції, орієнтованої на експорт. Україна має близько тисячі контейнерів таких яблук, але цей обсяг розподіляють між різними ринками, зокрема, країнами Близького Сходу і Європи.

«Ми могли б постачати Індії близько 500 контейнерів яблук щороку. Це загальний обсяг на близько пів мільярда гривень», – указав Печко. На його думку, повноцінний експорт яблук українські виробники можуть розпочати до Індії вже наступного року.

Щоправда, за спостереженнями очільника Укрсадвинпрому, садівники наразі зацікавлені

у внутрішньому ринку, де ціни вищі, ніж на зовнішніх ринках. Український експорт яблук у 2024–2025 рр. сягнув 16,8 тис. т продукції на 10,1 млн USD. Це на 64 % менше, ніж у сезоні 2023–2024 рр., коли експорт становив 47 тис. т яблук. Щороку Індія імпортує близько 500–560 тис. т яблук на більш ніж 400 млн USD. Основними постачальниками є Іран, Туреччина, Афганістан та США.

ТРАДИЦІЯ І БЕЗПОРЯДОК

■ Павло Казарін

Україна має право називати себе демократією. Кожен український президент був в опозиції до попередника. Кожна політична партія пропонує перезаснувати країну. Але при цьому дизайн української демократії має одну рельєфну особливість. Більшість тих країн, із яких українці звикли брати приклад, мають спільний політичний вододіл.

Цей вододіл стає ключовим під час передвиборчих кампаній. Один табір лякає своїх виборців засиллям мігрантів, обіцяє захистити суверенітет і традиційні цінності, пропонує озброїти державу повноваженнями та шукати майбутнє в минулому. Інший табір відмовляється обговорювати культурні відмінності та проблеми інтеграції, не завжди знаходить спільну мову з глибинкою та не вміє швидко ухвалювати рішення.

Правила минулого століття намагаються взяти реванш у правил цього. І якщо друга половина ХХ ст. була полем конкуренції «лівих» і «правих», які сперечалися про економіку

та роль держави, то тепер основне поле протистояння змістилося до тем ідентичності, суверенітету й національного егоїзму.

Та в цьому загальному правилі є один виняток — Україна. Її колоніальне минуле визначило дизайн внутрішньої політики. Де з одного боку барикад були прихильники російської версії минулого та майбутнього, а з другого — української.

Протестувальники з «Правого сектору» стояли пліч-о-пліч зі столичними хіпстерами. Ті, хто хотів Європу, і ті, хто хотів суверенітету, разом тримали оборону проти «Беркута». Янукович однаково загрожував і нації, і демократії, а тому протест проти нього об'єднував прихильників обох таборів.

І тоді відбулося російське вторгнення. Окупація Криму та вторгнення на Донбас. Москву не вважали ворогом лише носії проросійських поглядів, а прихильники нації та демократії ішли у військомати. Тоді ж відбулася ціннісна дифузія — коли політична програма націоналістів прописалася в передвиборчих обіцянках їхніх союзників. У результаті декомунізація, зміна

топоніміки, національна політика та політика пам'яті перестали бути вимогою одного лише правого табору, змістившись у центр.

Усі наступні роки захист нації та демократії ішли пліч-о-пліч. У результаті навіть будь-яке антикорупційне розслідування отримувало національно-визвольний контекст.

Повномасштабна війна лише підтвердила статус-кво. Табір тих, хто був готовий рятувати демократію, і тих, хто хотів рятувати націю, став поповнюватися за рахунок представників того самого інертного табору, який був зосереджений на цінностях побутового виживання. Російська Федерація (РФ) змусила визначитися зі своїми поглядами тих громадян України, які раніше про них не замислювалися. Ситуативний союз не тільки не розпався, а й обріс новими адептами.

У результаті Україна зберегла свою принципову відмінність від сусідів. Наявність зовнішнього ворога консолідувала табори, які в інших країнах нерідко розведені по різні боки барикад. Але було б помилкою вважати, що війна привела до повної дифузії і що цей союз не може

якоїсь миті розпастися. Подібна криза можлива, як і немінуча катастрофа, що за нею настане.

Якщо війна завершиться сценарієм, який суспільство сприйматиме як поразку, то відмінності почнуть проступати назовні. Ті, хто ставить у пріоритет націю, звинувачуватимуть своїх учорашніх союзників у тому, що їхня спроба берегти демократію під час війни призвела до поразки. Що через них не вдалося провести повноцінну мобілізацію. Перебудувати економіку на воєнні рейки. Перемогти корупцію та саботаж у запіллі. Що сліпе дотримання правил і процедур стало фактором, який стриножив армію. Що спроба загравати з виборцем у тилу призвела до послаблення армії.

«Правий» табір ризикує перетворитися в подібному сценарії на табір політичного ресентименту — приблизно так, як це зараз відбувається в будь-якій іншій країні континенту. Демократичний табір, що залишився без підтримки союзника, почне програвати тим, хто пропонуватиме країні «грузинську модель». До того ж «колективний Захід» сприйматимуть в Україні не як запоруку укра-

їнської стійкості, а як фактор, що спричинив поразку через свою внутрішню нерішучість.

А тому, якщо РФ не зможе перемагати Україну на полі бою, вона зробить усе, щоби переконати нас у тому, що вона перемагла. І багато в цей момент залежатиме від того, чи погодяться з її версією фіналу війни. Приватний політичний егоїзм може призвести до того, що в російській версії подій з'являться союзники всередині країни. Які повторюватимуть версію про українську поразку — навіть якщо за підсумками війни Україна зможе зберегти і свою незалежність, і свій суверенітет.

Український консенсус між адептами нації та демократії — головна наша відмінність на тлі решти європейських країн. Те, що дозволило вирватися з пострадянського лімбу. Те, що не дозволило перетворити Україну на ще одну Білорусь. Те, що накачувало демократію м'язами і давало майбутньому політику one voice. Усі внутрішні суперечки — лише податок на синергію цього союзу. Чим загрожує його розпад, можна побачити на прикладі сусідів.

До виборів дуже далеко

■ Марко Стріха

Олександр Ковальчук, заступник голови парламентської фракції «Слуги народу», нещодавно заявив, що народні депутати готові до виборів і перезавантаження парламенту. А Олексій Антипович, керівник соціологічної групи «Рейтинг», пов'язує зростання рейтингів влади з так званім феноменом Буданова.

В основі цього явища лежить колосальний кредит довіри суспільства до військових, адже 80 % громадян переконані, що вони мають долучитися до управління країною та обіймати державні посади. Військові повинні йти у владу, військові повинні очолювати державні посади в Україні.

Водночас він акцентував увагу на тому, що зміна суворой військової ієрархії на цивільну модель менеджменту потребує певної трансформації. «Чи може бути професійний військовий прем'єр-міністром? Адже

потрібно розумітися на економіці, потрібно якимось не директивно управляти державним механізмом, у якому дуже багато міністерств, якихось ліній, Верховна Рада, якісь комітети, закони. Це ж не вертикаль, яку військовий за наказом виконує», — пояснив соціолог. Отже, високий рівень підтримки військових, зокрема Кирила Буданова, відображає запит українців на «силове лідерство» у період війни. Проте інтеграція мілітарного стилю управління у цивільну систему є унікальним викликом, що

вимагає зваженого підходу й адаптації.

Але зміна станеться нескоро. Адже в Україні фактично заперечили проведення президентських виборів 2026-го. Члени офіційної робочої групи з питань виборів планують продовжувати обговорювати це питання як мінімум до кінця травня.

Однак її учасники дійшли згоди, що Україна повинна розпочати передвиборчий період лише щонайменше через шість місяців після обговорення та ухвалення необхідного законодавства і встановлення перемир'я. «Усі погоджуються, у т. ч. депутати парламенту, що активна фаза бойових дій повинна припинитися, має

бути встановлено чітку лінію розмежування, і лише після цього потрібен шестимісячний період для організації виборів», — заявив Сергій Дубовик, заступник голови Центральної виборчої комісії України. Відтак народні депутати готують план дій парламенту на випадок, якщо війна затягнеться іще на три роки.

■ Андрій Підкуймуха

У Міністерстві оборони України (МОУ) розповіли, що саме вивчають під час базової загальновійськової підготовки (БЗВП) і чому вона критично важлива на сучасній війні.

Як писав «Міст», із липня 2025 року в усіх навчальних центрах Збройних сил України (ЗСУ) діє оновлена, шоста редакція програми БЗВП. Відтепер тривалість курсу збільшена до 51 дня. Це рішення було продиктоване реаліями інтенсивних бойових дій: сучасна війна вимагає від кожного військовослужбовця глибших знань, більшої практичної бази та готовності до технологічних викликів на полі бою.

Головна мета БЗВП — не просто дати теоретичну базу, а сформувати навички виживання та ефективно бойової роботи у стресових умовах. Із 402 навчальних годин 367 призначені винятково на практичні заняття під керівництвом інструкторів.

Вогнева підготовка та протидія FPV-дронам (137 годин практики, понад 940 бойових набоїв): вивчають володіння стрілецькою зброєю, ведення вогню з різних положень, швидке усунення затримок при стрільбі (якщо зброю заклинило). Новації — практичні вправи зі стрільби з помпових рушниць. Значення на війні: оскільки ворог почав використовувати дрони на оптоволоконні, проти яких безсилі засоби радіоелектронної боротьби, вміння фізично збити FPV-дрон зі стрілецької зброї або вчасно сховатися — навичка, що буквально рятує життя.

Інженерна підготовка та окопний побут: облаштування шанців, маскуванню від тепловізорів і дронів

КРИТИЧНО ВАЖЛИВА ПІДГОТОВКА В СУЧАСНІЙ ВІЙНІ

ворога, а також правила виживання на позиціях (гігієна, збереження питної води). Значення на війні: сучасний боєць може перебувати на позиції тривалий час. Уміння злитися з рельєфом, правильно перекрити бліндаж і зберегти своє здоров'я в екстремальних умовах — критично важливе.

Тактична та психологічна підготовка: дії у складі бойової групи, зачистка траншей. Навчання проводять в умовах максимального психологічного навантаження (зокрема, з елементами психологічної смуги перешкод з імітацією вибухів і лементу). Значення на війні: вчить рекрутів долати шок, контролювати страх і діяти холоднокровно та злагоджено в хаосі реального бою.

Тактична догоспітальна допомога за стандартами НАТО: зупинка масивних кровотеч, само- та взаємна допомога під вогнем.

Значення на війні: вміння швидко й правильно накласти турнікет собі чи побратиму в «червоній зоні» до моменту евакуації є критичною необхідністю для виживання.

Комплексне тактичне заняття (КТЗ): триденний польовий вихід, марш-кидок на 3 км, орієнтування на місцевості, тактичні дії в темну пору доби, моніторинг загроз із неба та відбиття атак умовного супротивника (групи імітації з досвідчених інструкторів). Значення на війні: максимальне наближення до реального бою вчить рекрутів долати фізичне та психологічне виснаження, контролювати страх і діяти холоднокровно.

Під час навчання інструктори використовують багато імітаційних і мультимедійних засобів, аби змоделювати наближені до реальності бойові умови та зрештою збільшити шанси військовослужбовця

на виживання і перемогу в бою.

Також у МОУ пояснили, як організоване навчання. Із 51 дня безпосередньо на навчання відводять 42 доби (ознайомчий курс, індивідуальна підготовка, дії у складі підрозділу, КТЗ). Ще сім днів — це вихідні, а дві доби виділені на вирішення адміністративних питань.

Держава повністю забезпечує рекрутів необхідним екіпіруванням: від уніформи до засобів індивідуального захисту (бронежилет, шолом, активні навушники, тактичні окуляри), спального мішка й індивідуальної аптечки. Крім того, із першого дня підготовки військовослужбовцю нараховують повноцінне грошове забезпечення (від 20 130 грн).

По закінченні 51-денного курсу військовослужбовець отримує військово-облікову спеціальність «Стрелець» і відповідний

сертифікат. Після цього вирушає до своєї бойової військової частини або на фахову підготовку, якщо обрав вузьку спеціальність на кшталт оператора безпілотних літальних апаратів або медика.

«Одразу після БЗВП рекрут не потрапляє на передову. По прибутті в підрозділ на нього чекають 14 днів адаптації. Це час для бойового злагодження, знайомства з побратимами, командирами та спеціфікою зброї конкретної бригади. Лише після такого покрокового «притирання» військовослужбовця залучають до виконання бойових завдань», — повідомили в оборонному відомстві.

Водночас Генеральний штаб ЗСУ переносить підготовку військовослужбовців цілком на територію України. Одна з причин — нестача досвіду в західних інструкторів. За словами Євгена Межевікіна, заступника начальника Головного управління доктрин і підготовки, від деяких закордонних програм підготовки відмовилися, адже партнери «або не можуть змінити своє законодавство, або не розуміють певних процесів».

Своєю чергою корпус оперативного призначення Національної гвардії «Хартія» і Третій армійський корпус готують реформу підготовки в армії. Полковник Ігор Оболенський і бригадний генерал Андрій Білецький розробляють спільні навчальні програми. Їхня мета — створити сучасну й ефективну систему підготовки, яку можуть масштабувати всі сили оборони України. «У нас із вами один проєкт — Україна. Іншого проєкту немає. Тому пропонуємо всім: долучайтеся і створюватимемо нову армію разом», — заявив Ігор Оболенський, командир «Хартії».

■ Марко Стріха

Більш ніж 60 % українців готові йти на референдум, багато хто розглядає «територіальні компроміси».

Про це свідчить свіже опитування Київського міжнародного інституту соціології (КМІС). Запитання звучали так: «Чи підтримаєте встановлення миру шляхом схвалення угоди зі США і Європою, що передбачає: членство України у Європейському

Чи підуть люди на референдум?

Союзу 2027 року, територіальні компроміси, надійні гарантії безпеки та план економічної відбудови?» 61 % респондентів проголосували б «так», а 10 % — «ні» (решта не голосували б або не визначилися). Із тих, що прийшли б голосувати, 86 % висловилися б за, а 14 % — проти. Загалом голосувати на референдумі готові 64 % респондентів. У КМІС наголосили на важливості формулювання запитання, яке може

бути винесене на референдум.

В Україні також зросла частка громадян, які вважають, що проводити вибори можна лише після повного завершення війни та укладення остаточної мирної угоди. Усього 12 % українців підтримують проведення виборів до завершення бойових дій. Цей показник залишався на рівні 10–12 % протягом 2025 року. Ще 13 % опитаних кажуть, що вибори можливі після

припинення вогню і отримання гарантій безпеки. Водночас, порівнюючи з груднем 2025-го, таких стало менше — тоді цю позицію підтримували 23 % респондентів. Натомість найвідчутніше зросла частка тих, хто виступає за проведення виборів лише після повного завершення війни. Якщо в грудні 2025 року таких було 59 % опитаних, то станом на березень 2026-го — уже 69 %. Опитування проводили методом

ДО СЛОВА

Вілл Ллойд, редактор британського часопису New Statesman, опираючись на дані британського уряду, написав, що населення України нині скоротилось до 20 млн. За його словами, з більш ніж 40 млн 2014-го кількість населення могла скоротитися майже вдвічі. Ці показники значно нижчі за більшість відкритих оцінок.

телефонних інтерв'ю в усіх регіонах України. Опитали 1 003 повнолітніх респондентів на території, підконтрольній уряду України.

КРАЇНА ДИВ

Усі держави світу прагнуть прогресу, і лише РФ — повернення в середньовіччя

■ Євген Клен

«Усе дивасніше і дивасніше», — сказала б Аліса, якби потрапила тепер до Росії. Адже Путін повертає її на 100 років назад. Через обмеження Telegram там скоро перейдуть на паперову пошту, телеграфи й коней. Частково це вже відбувається: армія Російської Федерації (РФ) нещодавно пішла в наступ на Запорізькому напрямку на конях. Але, природно, загарбники зазнали шалених утрат.

Але не лише Telegram зазнав репресій. Кремль замахнувся на весь інтернет. Процес охопив десятки регіонів Росії, а з початку березня ц. р. дійшов і до Москви. Дмитро Песков, пресекретар російського диктатора, заявив, що це триватиме «стільки, скільки потрібно». Скарги бізнесу, який зіткнувся з паралічем роботи, неможливістю проводити платежі й зазнає збитків, які лише в Москві обчислюють сумою близько 1 млрд RUB на день. Обмеження мобільного інтернету нині фіксують у 62 регіонах РФ, а в 58 суб'єктах застосовують «білі списки» дозволених владою сайтів. За підрахунками експертів, за минулий рік від блокування інтернету російська економіка втратила близько 1 трлн RUB. Відтак у Москві різко зросли продажі пейджерів і паперових мап.

ЯКА КРАЇНА, ТАКА Й ЕЛІТА

Влада РФ активно готувала масштабний експеримент, за яким на виборах планували завести

до Державної думи «ветеранів спеціальної військової операції» (СВО). Проте, за даними Служби зовнішньої розвідки (СЗР) України, відмовилася від цього.

Тепер країна готується до парламентських виборів 2026 року — перших після початку повномасштабного вторгнення до України. Партія «Єдина Росія», яку формально очолює «запасний президент» Дмитро Медведєв, спершу просувала ідею значного представництва учасників СВО в новому складі Держдуми. Кремль розглядав можливість завести до 100–150 «ветеранів» (приблизно чверть від 450 мандатів).

Після того як 2024-го Путін назвав учасників війни «справжньою елітою», «Єдина Росія» та Кремль узялися просувати їх на депутатські місця різних рівнів. Але результати виявилися невтішними. Праймеріз перед виборами в Мосміськдуму 2024 року програли всі 15 заявлених учасників СВО.

Тож на виборах 2026-го Кремль змінив свою позицію. Очікування знизилися

до 70–80 мандатів, та навіть цього забагато.

Як зауважили в СЗР, це означає, що Кремль не готовий віддавати «героям СВО» реальну владу чи суттєві привілеї. Замість мандатів у Держдумі — обіцянки, яких не виконують.

ДЕРЖАВНИЙ РЕКЕТ

Після Другої світової війни переможена нацистська Німеччина змогла провести реформи, переродитися і стати однією з найуспішніших економік світу. Натомість СРСР, попри статус «переможця», залишився бідною та неефективною системою, яка зрештою розпалася. Сучасна РФ успадкувала таку ж модель: авторитаризм, корупцію, залежність від сировини. «Війна за імперію не гарантує нічого, крім злиднів і зради для тих, хто воював. Російським солдатам, які повертаються з фронту, варто пам'ятати: їхні досьє в Кремлі — не для нагород, а для фільтрації та смітника. Райського життя не буде», — резюмувала українська розвідка.

Водночас Кремль удається до державного рекету. Російські «суди» передали у власність держави близько 850 компаній. За словами Вадима Яковенка, голови «Росімущества», таких активів з кожним днем стає дедалі більше, а протягом року планують залучити до обігу 90 % націоналізованого майна. У 2022–2024 рр. вартість вилучених активів склала близько 5 трлн RUB.

Аналітики чекають на нульову динаміку в першому півріччі. Коштом продажу таких активів влада хоче поповнити бюджет, має в планах отримати 100 млрд RUB.

ТОТАЛЬНА БІДНІСТЬ

Реальний рівень бідності в Росії може бути значно вищим, ніж повідомляє офіційна статистика. За даними Росстату, частка осіб з доходами, нижчими за межу бідності, 2025-го зменшилася зі 7,1 % до 6,7 %. Проте опитування соціологічної служби «Левада-центр» засвідчили, що частка росіян, які оцінюють свої доходи як вищі за необхідний прожитковий мінімум, у березні знизилася зі 48 % до 41 %.

За оцінкою самих росіян, «прожитковий мінімум» удвічі перевищує офіційний. За нормативами Росстату, межа бідності в IV кварталі становила 17,1 тис. RUB, а для працездатних громадян — 18,6 тис. RUB. Та опитані росіяни вважають, що для забезпечення прожиткового мінімуму необхідно 43,8 тис. RUB на особу, що на 17 % більше, ніж рік тому.

За даними Росстату, торік нижчі за цей рівень доходи мали майже 40 % росіян. Доходи в межах 45 тис. RUB на місяць на особу мали 39,7 % громадян, із них 21,7 % отримували від 27 до 45 тис. RUB. Навіть з урахуванням інфляції доходи, менші за вказаний росіянами прожитковий мінімум, мали близько 40 %.

Путін часто наголошує на зниженні бідності в країні. «2000 року рівень бідності становив 29 %, — заявляв він 2025-го. — У такій, скажімо прямо, принизливій ситуації перебувало 42,3 млн осіб». А за результатами минулого року їхня кількість уперше нібито опустилася до 9,8 млн.

Насправді ж, за інформацією Центробанку РФ, росіяни переходять у режим суворої економії. Зменшується попит на товари не першої необхідності, люди

обирають дешевші продукти, а з гаджетів віддають перевагу старим моделям і бюджетним брендам.

За оцінками аналітиків, сума, що дозволяє росіянам «жити нормально», становить 80,1 тис. RUB на особу на місяць. За рік вона зросла на 21 % — це найбільший річний приріст із 2009-го. А планка середньомісячного доходу в 357,1 тис. RUB на особу, що визначає заможну сім'ю, зросла на 40 % за рік.

НЕ ЛИШЕ СОЛДАТИ З КНДР, А Й ЛІКАРІ

Крім того, на війні гинуть різні верстви людей, у т. ч. лікарі. Тож в РФ уже зафіксували випадок роботи лікаря з Кореїської Народно-Демократичної Республіки (КНДР), що може свідчити про розширення проекту залучення іноземної робочої сили на тлі кадрового дефіциту в медицині.

У московській клініці «Дзінь Юй» («Золота рибка») працює північнокорейський лікар традиційної медицини Кім Мен Су. До роботи в Москві працював у Китаї. Експерти зазначили, що його поява може порушувати санкції Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй (ООН), які забороняють працевлаштування громадян КНДР за кордоном з метою обмеження фінансування ядерної програми країни. За словами Сюдзі Суе та Майко Такеуті, колишніх членів експертної групи ООН, якщо цей лікар і справді є громадянином КНДР, його робота в РФ може підпадати під порушення санкційного режиму. До цього північнокорейські трудові мігранти переважно працювали в будівельній галузі в РФ. І Москві на ООН начхати.

Тим часом співпраця між РФ і КНДР у галузі медицини посилюється. Торік російське посольство у Пхеньяні повідомляло про початок стажування північнокорейських лікарів у клініках Москви за напрямками «Кардіологія» та «Онкологія». Сторони також домовилися про допомогу Росії в модернізації фармацевтичної північнокорейської промисловості

— виробництві сучасних антибіотиків і створенні нових лікарень. А за словами Михайла Мурашка, міністра охорони здоров'я РФ, російським медичним закладам уже не вистачає 23,2 тис. лікарів і 63,6 тис. працівників середнього медичного персоналу.

■ Ігор Голод

Заяву Піта Геґсета про американські боеприпаси українці сприйняли як тривожний сигнал.

ЗВІВ ДО ОДНОГО

Міністр війни Сполучених Штатів минулого тижня поскаржився на «значне скорочення американських запасів боеприпасів». І традиційно звинуватив у цій проблемі попереднього президента США. Дослівно ж урядовець стверджував так: «Ми все ще маємо справу з наслідками виснаження запасів, яке створив Джо Байден. Замість того щоб спрямовувати їх нашої власній армії, він відправляв їх до України».

Та ще й наголосив: «Що-разу, коли ми озиремося назад і аналізуємо будь-яку проблему, що виникає, усе зводиться до одного: це відправили в Україну. Зрештою, ми вважаємо, що на теперішньому етапі ці боеприпаси краще використовувати в наших власних інтересах».

Відтак глава Пентаґона запевнив, що у США вже «переглядають підходи до використання військових ресурсів». В українській інформаційній агенції ASPI прокоментували його заяву насторожено: «Слова шефа Пентаґона стали тривожним сигналом: Україна ризикує опинитися без достатньої кількості боеприпасів у критичний момент війни, адже Вашингтон концентрує ресурси на іншому фронті. Це може змінити баланс сил і поставити Київ у ще залежніше становище від рішень США».

Натомість в українській громадській організації «Західний інформаційний фронт» зауважили: «Мало хто сумнівався, що після інтенсивного використання боеприпасів під час теперішньої воєнної кампанії в Ірані Сполучені Штати врешті помітять, що їхні «безмежні» (за словами Трампа) запаси тануть на очах. У таких ситуаціях традиційно починається пошук винуватців і полювання на «відьом».

«І ЦЕ НОРМАЛЬНО»

Покладаючи відповідальність на Байдена за те, що США вступили у збройний конфлікт на Близькому Сході з недостатніми, за словами шефа Пентаґона, запасами боеприпасів, Геґсет суперечив Трампу. Бо той ще 3 березня пере-

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ МІНІСТРА ОБОРОНИ США

Шеф Пентаґона «переглядає підходи до використання військових ресурсів»

конував журналістів: «У нас величезна кількість боеприпасів. Мені сьогодні сказали, що в нас практично необмежені запаси. Війни можна вести вічно й дуже успішно, використовуючи тільки ці ресурси. Сполучені Штати забезпечені всім необхідним і готові до великої перемоги».

Стосовно ж продажу боеприпасів Україні американський лідер тоді зазначав: «Як ви знаєте, коли я віддаю боеприпаси, то всі за це платять. Євросоюз за це платять. Тоді вони можуть робити з ними все, що хочуть. Віддають їх Україні, і це нормально».

Водночас Deutsche Welle повідомила, що Трамп закликав американські оборонні концерни збільшити виробництво зброї для задоволення попиту, що зріс після початку війни США й Ізраїлю проти Ірану. А Financial Times уточнила, що США вичерпали в Ірані запаси боеприпасів, розраховані на роки. Але в публікації FT ішлося лише про ракети великої дальності Tomahawk. Натомість The Wall Street Journal застерегла, що війна на Близькому Сході критично виснажує запаси ракет-перехоплювачів для систем протиповітряної оборони Patriot.

Проте Володимир Фесенко, директор Центру політичних досліджень «Пента», заспокоїв: «На ситуацію на фронті в Україні війна на Близькому Сході вплине мінімально. Для України головний ризик пов'язаний із тим, що якщо цей конфлікт затягнеться, то може призвести до виснаження американських і

міжнародних запасів ракет-перехоплювачів для систем Patriot, які дуже значущі для України. Але це буде важливо не для ситуації на фронті, а для відбиття російських ударів по українському заплілю. За іншими видами зброї і боеприпасів війна між США, Ізраїлем та Іраном не вплине суттєво на військовий потенціал України».

Натомість Фабіан Гофман, дослідник у сфері безпеки та оборони, відзначив у коментарі Reuters, що запаси ракет для систем Patriot у країн Перської затоки навряд чи повністю вичерпаються. Особливо з огляду на ймовірне зниження інтенсивності іранських ракетних обстрілів.

ЧОМУ ГРІШИВ ПРОТИ ІСТИНИ?

Однак чому Геґсет, заявляючи про скорочення американських запасів, не уточнив, що вичерпуються не всі боеприпаси, а лише ракети Tomahawk, жодної з яких Україні не передавали, а також ракети для систем Patriot? Їх, за словами Дмитра Литвина, радника президента Володимира Зеленського, за чотири роки повномасштабної війни

Україна отримала всього близько 600, тоді як лише за три доби ескалації на Близькому Сході там використали більш ніж 800.

Заочна суперечка Геґсета з Трампом радше відображає внутрішню політичну дискусію в США між ізоляціоністами і прихильниками активної зовнішньої політики. Хоча шеф Пентаґона не вважається класичним ізоляціоністом, його погляди часто кваліфікували як націонал-консервативні й скептичні щодо зовнішніх утручань Сполучених Штатів. Зазвичай він виступав за пріоритет інтересів США і часто критикував їхні війни в Іраку й Афганістані.

Своєю заявою, що американські боеприпаси краще використовувати в інтересах США, міністр засвідчив, що й нав'язана Російською Федерацією (РФ) Україні війна особисто його не турбує. Однак, стверджуючи, що

будь-яка проблема нібито зводиться до одного — «відправили в Україну», американський міністр війни грішив проти істини. Бо представники Пентаґона не раз підкреслювали, що перед передаванням озброєнь Україні ретельно відстежують стан арсеналів, аби американська армія мала все необхідне для виконання будь-якої місії будь-де і будь-коли.

Чи можна розглядати тенденційні висловлювання Геґсета як спробу аргументувати гіпотетичну відмову Сполучених Штатів від постачання Україні всіх боеприпасів? І чи не можуть вони бути спрямовані на те, щоб спонукати Зеленського до укладення угоди з РФ на її умовах? Адже Трамп укотре зажадав під час нещодавнього брифінгу в Білому домі, щоб Зеленський та володар Кремля сіли за стіл перемовин і уклали угоду.

А втім, не виключено, що США, за словами Геґсета, «переглядають підходи до використання військових ресурсів» тому, що в них з'явилися щедрі клієнти. Адже сам Трамп нарікав: «У нас є боеприпаси найвищого класу, багато з яких віддали по-дурному, дуже по-дурному, безплатно. Коли я віддаю боеприпаси, за них усі платять. Близький Схід купив би багато, оскільки там є багаті нації. Але це віддали Україні».

Газета Daucot прокоментувала цю заяву так: «Його зауваження про «по-дурному» віддані боеприпаси викликало широкий резонанс серед політичних оглядачів, які вказують, що баланс між військовою підтримкою та економічним розрахунком є ключовим для США на міжнародній арені. Економічний аспект постачання зброї, на його думку, не менш важливий, ніж стратегічний чи гуманітарний».

«СКІЛЬКИ БУДЕ ПОТРІБНО»

Однак українцям доводиться чути від американців не лише тривожні сигнали. Приміром, Алексус Гринкевич, головнокомандувач Об'єднаних збройних сил НАТО у Європі, під час слухань у Комітеті Сенату США зі збройних сил відмітив: «Ми продовжуємо постачання озброєнь до України. Я надаю конкретні деталі цього на закритій сесії пізніше. Але запевняю, що підтримка продовжується».

Закінчення на с.20

ТРАМП ХОЧЕ ПЕРЕМАНІТИ ЛУКАШЕНКА

Скасування санкцій проти РБ може використати Кремль

■ Ігор Голод

Міжнародний кримінальний суд розпочав розслідування злочинів проти людяності, імовірно, учинених білоруською владою після 2020 року. Ідеться про злочини, які стосуються депортації або переслідування опонентів режиму Олександра Лукашенка. Якщо результатом розслідування стане видача ордерів на арешт когось із білоруських посадовців, це означатиме, що режиму Лукашенка буде ще складніше вийти зі спіралі ескалації із Заходом та з-під санкційного тиску.

Проте минулого тижня Джон Коул, спеціальний посланець президента США, усе ж провів перемовини з нелегітимним президентом Республіки Білорусь (РБ).

«УСЕ В КОМПЛЕКСІ»

«Ця зустріч стала частиною чергової місії американського дипломата, спрямованої на досягнення домовленості про звільнення білоруських політв'язнів. Дональд Трамп доручив Коулу спробувати звільнити більш ніж 1,1 тис. білорусів, які наразі перебувають за ґратами через політичну діяльність або діяльність у сфері захисту прав людини», — пояснила інформаційна агенція Reuters.

Після попередніх перемовин між Коулом і диктатором у вересні й грудні 2025-го в РБ й справді звільнили відповідно 52 і 123 політв'язнів. У відповідь Сполучені Штати частково скасували санкції проти деяких білоруських банків і компаній, запроваджені 2020-го через фальсифікацію президентських виборів і репресії проти учасників протестів, а пізніше — через участь режиму Лукашенка в повномасштабному вторгненні Російської Федерації (РФ) до України, оскільки

Москва використала 2022 року РБ як плацдарм для наступу.

Водночас американські чиновники повідомили Reuters: «Вашингтон також сподівається налагодити контакти з Лукашенком, аби певною мірою відвернути його від орбіти впливу Путіна». «Обговорюємо наші двосторонні відносини, починаючи від відновлення нормальної роботи посольства до звільнення так званих політв'язнів. І економічні питання, і санкції — усе в комплексі», — заявив своєю чергою білоруський диктатор.

Після початку гарячої фази російсько-української війни Посольство США в Мінську закрили. Щодо відновлення роботи дипломатичного представництва спеціальний посланець США повідомив таке: «Ми справді обговорили це питання на зустрічі з президентом Лукашенком.

Перед нашою поїздкою сюди ми провели широкі консультації з Державним департаментом, іншими залученими структурами. Робота йде в тому напрямі. Не можу назвати жодних конкретних дат, але робота відбувається, й обидві сторони погодилися з тим, що це дуже важливо».

Тож кількість політв'язнів, звільнених диктатором з-за ґрат, збільшилася — самопроголошений президент «помилував» ще 250 осіб. Утім, за даними білоруського опозиціонера Сергія Тихановського, за ґратами залишається ще близько 1 140 політв'язнів.

За це спеціальний посланець США оголосив, що з американського санкційного списку вилучать Міністерство фінансів РБ, Банк розвитку Білоруси, Белінвестбанк, Білоруську калійну компанію та Білоруськалій. Коул також запевнив, що діалог між країнами триватиме, а зі стабілізацією відносин можливе подальше пом'якшення санкційного режиму.

«СКАЖІТЬ ДОНАЛЬДУ, ЩО Я ЗГОДЕН»

Спецпредставник президента США також розповів: «Ми обговорили можливу поїздку президента Лука-

шенка до США і працюватимемо над тим, щоб її організувати. Президент Трамп постійно згадує президента Лукашенка як свого доброго друга, шанованого світового лідера».

У відповідь білоруський диктатор анонсував «велику угоду» зі Сполученими Штатами: «Так, справді, під час перемовин — третій чи четвертий раунд був — вони запропонували від імені Трампа укласти велику угоду, яка б відображала низку питань, що є на порядку денному наших перемовин. Я що, відмовлятися буду? Це важливо для Білоруси, у т. ч. для мене. Тому я сказав: «Сприймаю це як нормальне явище, скажіть Дональду, що я згоден опрацювати цю велику угоду, підготувати. Велика угода — це не тільки політв'язні, як вони кажуть».

Лукашенко також натякнув, що в договорі йтиметься і про послаблення американських санкцій щодо РБ. За його словами, це нібито ініціатива США. Крім того, у перемовному порядку денному є «митні справи», боротьба з наркотрафіком, робота посольств і тема ядерних матеріалів. «Ви ж знаєте, що в нас цих ядерних матеріалів чимало. Під контролем, як колись домовилися. Міжнародна агенція з атомної енергії бачить, де ми зберігаємо ці ядерні матеріали. Це теж для них цікаво у плані нерозповсюдження зброї», — пояснив він.

Відмітив, що білоруська сторона теж окреслила свої інтереси та надіслала відповідні пропозиції. «Як вони мене інформували, їх опрацьовують», — додав Лукашенко.

Аналітики вказали, що Сполучені Штати намагаються бути прагматичнішими, використовуючи поступове згортання санкцій як інструмент стимулу, щоб відвернути Лукашенка від Путіна. Політолог Ігор Рейтерович із цього приводу зауважив: «У США дуже цинічний підхід. Лукашенко відпустив на волю 250 політв'язнів. Тому Трамп зможе подати це як великий миротворчий успіх. Другий момент — це складова частина дуже специфічної, але зовнішньої політи-

ки Білого дому, суть якої полягає в тому, що треба поступово перетягувати на свій бік навіть авторитарні держави з орбіти Китаю. Якщо вдасться, то в цьому випадку ще й з орбіти РФ».

СПРИЯЄ АГРЕСОРУ

Однак самопроголошений президент РБ ще торік 14 жовтня наголосив, що його угода з Трампом не розриватиме стратегічні зв'язки з Москвою. Дослівно ж заявив тоді таке: «Важливо, щоб наші дії в жодному разі не завдали шкоди не лише білорусько-російським, а й білорусько-китайським відносинам, а також нашим зобов'язанням перед іншими дружніми країнами. Це святе».

Тож Гітанас Науседа, президент Литви, попередив Джона Коула: «Потрібно бути дуже обережними у спілкуванні з білоруським диктатором. Авжеж, він може створити доволі сприятливе тло для виникнення ілюзій того, що може наблизитися до Заходу. Але є дуже багато об'єктивних причин, чому він не може так учинити. І реальні дії свідчать про те, що він ані на йоту не наближається до Заходу — розгортаючи «Горішник», допомагаючи РФ здійснювати атаки дронів проти України. Немає жодних підстав уважати, що щось змінюється по суті».

Своєю чергою в американському Інституті вивчення війни акцентували: «РФ де-факто анексувала РБ, ці держави мають об'єднану оборонно-промислову базу. Таким чином, зняття санкцій США проти Білоруси безпосередньо сприяє воєнним зусиллям Росії».

А Франак Вячорка, старший радник Світлани Тихановської, лідера білоруської опозиції, занепокоївся: «Зараз дуже важливо, щоб санкції, які вони пом'якшили, не допомогли РФ. Тому що через згадані банки проходять і військові контракти (Кремля. — Ред.). А Белінвестбанк є одним із головних інструментів лукашківського режиму, щоб заробляти на війні».

Закінчення на с.20

ПЕРЕМОВИНИ НА ПАВЗІ

■ Мирослава Бзікадзе

Спроби президента США врегулювати війну між Російською Федерацією (РФ) та Україною щоразу заходять у глухий кут. Уже понад рік американський лідер намагається зупинити кровопролиття, проте наразі результату немає: Путін продовжує накривати українські міста вогнем, гинуть цивільні, а населені пункти перетворюються на попіл. Тепер ситуацію ускладнила ще й війна на Близькому Сході.

Тим часом Вашингтон і Москва посилюють спільний тиск на Київ з вимогою вивести Збройні сили України з Донбасу. В іншому випадку Трамп знову погрожує вийти з перемовин і цілковито перемкнути свою увагу на Іран.

ВПЛИВ ВІЙНИ ПРОТИ ІРАНУ

Перші раунди перемовин РФ, України та США відбулися 23–24 січня та 4–5 лютого ц. р. в Об'єднаних Арабських Еміратах (ОАЕ), а третій — 17–18 лютого у Швейцарії. Наступну зустріч планували провести на початку березня, але бойові дії на Близькому Сході завадили її організувати.

Георгій Тихий, речник Міністерства закордонних справ України, це підтвердив. «Від консультацій не відмовлялися, їх не скасовували. Просто відтермінували в часі. Тому не треба шукати якоесь подвійне дно», — пояснив він і зазначив, що команди між собою спілкуються щодня, тож робочий контакт відбувається.

Однак проблема полягає в тому, що для просування

процесу вперед, потрібні очні зустрічі, а в ідеалі — зустріч лідерів. «Ми продовжуємо дотримуватися позиції, що зустріч лідерів здатна розблокувати мирний процес і досягти прориву в переговорах. На жаль, із російського боку як не бачили, так і не бачимо готовності до такої зустрічі. І загалом не бачимо готовності з боку РФ до дипломатії. Бачимо ставку на війну, на спробу досягнути своїх цілей збройним шляхом. Хоча досягнути їх воєнним шляхом не вдасться. Це вже зрозуміло з поля бою», — наголосив дипломат і додав, що якщо буде нова інформація про домовленості щодо нового раунду, то про це обов'язково повідомлять.

Дмитро Песков, речник Кремля, також сказав, що процес перемовин наразі перебуває на павзі. Він відмітив, що Кирило Дмитрієв, посланець Путіна, продовжує працювати в рамках двосторонньої робочої групи РФ і США.

Михайло Галузін, заступник міністра закордонних справ РФ, підтвердив, що конкретна дата і місце но-

Рустем Умеров і Стів Віткофф

вої зустрічі невідомі. Крім того, до кінця не сформульований порядок денний — одним із головних залишається питання територій.

В АМЕРИКАНЦІВ ІНШІ ПРІОРИТЕТИ

Один із європейських дипломатів назвав відвернення уваги Сполучених Штатів на Близький Схід катастрофою для Європейського Союзу й України. Брюссель отримав повідомлення про затримку постачання американської зброї Україні, особливо засобів протиповітряної оборони. Кая Каллас, глава європейської дипломатії, назвала теперішню ситуацію проблемою.

Ще в лютому ц. р. радники президента Франції приїжджали до Москви й наполягали на участі європейських партнерів України в мирному процесі. Однак Юрій Ушаков, помічник президента РФ, у різкій формі відмовив їм, скориставшись обсценною лексикою. «Європейці витрачають усі свої зусилля на те, щоби переконати українців продовжувати війну, натомість Росія впевнена, що

перемагає і динаміка на фронті для російської армії позитивна», — прокоментував Песков.

Проте Андрій Мельник, постійний представник України при Організації Об'єднаних Націй (ООН), спростував цю брехню: «Те, що ми спостерегаємо — це ретельно зрежисована вистава, яку Росія продовжує розігрувати. Москва створює ілюзію неминучої перемоги та демонструє нібито готовність диктувати умови капітуляції Україні». У відповідь Василь Небензя, постійний представник РФ при ООН, заявив, що Україна не готова до дипломатії і незабаром зіштовхнеться з новими умовами «врегулювання».

Та й переважна більшість українців (71 %) уже не вірить, що перемовини України, США та РФ приведуть до сталого миру, а сподіваються на це лише 25 %. Про це свідчать результати опитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології. 52 % сказали про відсутність ознак, що Росія готова зупинити війну, і недовіру до російської сторони. Інші причини називали рідше:

перемовини та війна вже довго тривають і без результату (14 %), влада України робить недостатньо для цього (10 %), не вірять в обіцянки та підтримку від Заходу для встановлення миру (10 %). Соціологи вказали, що зараз українці можуть загалом прихильно ставитися до факту самих перемовин, але розглядають це не як шлях до миру, а як спосіб продемонструвати, що саме РФ є перешкодою для цього.

Наразі ж довелося обмежитися черговими двосторонніми перемовинами минулого тижня на Флориді. Рустем Умеров, секретар Ради національної безпеки й оборони України та керівник української перемовної команди, повідомив, що під час зустрічей удалося досягти прогресу в узгодженні позицій і звузити коло невирішених питань. А Стів Віткофф, спецпосланець президента США, назвав згадані перемовини «конструктивними» і такими, що «ґрунтувалися на прогресі й зосереджувалися на ключових моментах для визначення міцної та надійної системи безпеки для України».

П Р Я М А М О В А

Володимир Зеленський, президент України:

— Зрозуміло, що увага американської сторони в цей час передусім прикута до ситуації навколо Ірану й у тому регіоні, але й цю війну РФ проти України треба завершувати. Це сприймають однаково всі у світі, і я дуже вдячний американському суспільству за чітку підтримку нормального, достойного миру для України. Важливо, щоби агресор не отримав винагороди за цю війну. І важливо, щоби ми всі не були змушені повертатися до війни через місяці або роки, тобто, щоби гарантії безпеки для Украї-

ни та всієї Європи були достатніми для миру — для надійного миру. Після повернення нашої перемовної групи в Україну з Флориди є сигнали про можливе продовження обмінів, і це було б справді дуже хорошою новиною та підтвердженням, що дипломатія працює. Загалом же ситуація залишається доволі прозорою: Путін війну закінчувати не хоче. Але головне, що бажає світ. Ми всі разом повинні робити все можливе, щоби закінчити цю війну.

Валерій Димов, політолог:

— На тлі цієї павзи позиції сторін не залишилися незмін-

ними. За час, поки нову зустріч не можуть узгодити, позиція України стала сильнішою. Київ уже не виглядає стороною, якою можна знехтувати або про яку можна домовлятися без неї. Трамп тепер залежить від своїх союзників. Україну інакше побачили ті країни, які раніше не надто вникали в цю війну. Зокрема, ідеться про держави Перської затоки, а також про людей, пов'язаних із близькосхідними інвестиційними фондами, які раніше дивилися на Україну як на щось далеке. Тепер ця розмова вже виглядає інакше. Ми були не за столом,

а в меню. Нам свідомо не давали козирів, але зараз ми їх отримали. Через це українська позиція в можливих нових перемовинах стала вагомішою.

Іван Ус, головний консультант Національного інституту стратегічних досліджень:

— Зараз навряд чи щось суттєве станеться, бо занадто сильно США займаються питанням Близького Сходу. Тому мотивація чогось іншого може бути відсутня. Ми отримали сигнал, що США ще пам'ятають про війну в Україні й хочуть повернутись до перемовного треку.

Також з'явилася інформація про те, що РФ пропонувала США в обмін на те, що не допомагатиме Ірану, відповідного кроку від Вашингтона щодо України. Цією заявою Москва підтвердила, що підтримує іранський режим. Тож тепер в американському політикумі постало запитання: якщо РФ воює, по суті, проти США, навіщо тоді її мирити з Україною і тиснути на українську сторону, чому б це не робити в російський бік, адже РФ на одному боці з теперішнім американським ворогом — Тегераном? Чи вдасться це втілити в життя, покаже квітень.

Кирило Дмитрієв

Україна — розмінна монета

■ Politico

Дональд Трамп не облишить своїх спроб домовитися з Путіним щодо війни Російської Федерації (РФ) проти України, оскільки розглядає це як частину ширшої стратегії стримування Китайської Народної Республіки (КНР). Про це пише Politico з посиланням на власні джерела.

За даними видання, у Білому домі вважають, що якщо заохотити Кремль до завершення війни проти України, повернути її до економічної взаємодії із Заходом і відкрити шлях для американських інвестицій, це з часом може послабити зв'язок Москви з Пекіном і змінити глобальний баланс сил не на користь КНР.

Співрозмовник часопису в адміністрації президента Сполучених Штатів заявив, що пошук способу зблизитися з РФ може створити інший баланс сил із КНР, який буде вигідним для США. У публікації йдеться, що саме цим частково пояснюється, чому команда Трампа — Стів Віткофф і Джаред Кушнер — продовжує шукати дипломатичний прорив, попри безрезультатні перемовини та погрози Вашингтона вийти з процесу.

Водночас в Україні до такої логіки ставляться скептично. Один україн-

ський посадовець на умовах анонімності сказав Politico, що подібні спроби вже були в минулому, але результату не дали. За його словами, і РФ, і КНР об'єднує ворожість до Сполучених Штатів як символу демократії.

У статті також повідомляють, що ця лінія вписується в ширшу зовнішню політику Білого дому, спрямовану на послаблення китайського впливу в різних регіонах світу. Серед таких кроків видання називає тиск на Венесуелу, Кубу, Панаму, Перу, а також дії США в Ірані, який є важливим постачальником нафти для КНР.

Видання зауважує, що навіть попри повідомлення про співпрацю РФ з Іраном контакти між Москвою і Вашингтоном тривають. Нещодавно Віткофф і Кушнер знову зустрілися з Кирилом Дмитрієвим, одним із ключових радників Путіна. Російська сторона назвала зустріч продуктивною.

Колишні посадовці Ради національної безпеки США, які працювали з Трампом у його перший термін, відкрито визнають: у Вашингтоні давно існує стратегічна логіка, за якою союз РФ і КНР не відповідає американським інтересам, отже, Сполучені Штати мають шукати способи послабити або розірвати цей зв'язок. А втім, багато експертів сумнівається, що така стратегія може спрацювати.

НАЙЗАМОЖНІШІ У СВІТІ

■ Forbes

Станом на 2026 рік до списку найбагатших людей світу увійшло семеро українців. У більшості випадків їхні статки зменшилися, проте деякі бізнесмени продемонстрували зростання капіталу, відзначає Forbes. Найзаможнішим українцем залишається Рінат Ахметов, власник груп ДТЕК і «Метінвест». Його статки оцінюють у 7,8 млрд USD, що трохи менше, ніж 2025-го, коли вони становили 7,9 млрд USD. У глобальному рейтингу Forbes підприємець посідає 472-ге місце проти 390-го торік.

Бізнесмен Віктор Пінчук також утратив частину капіталу — із 3,2 млрд до 2,8 млрд USD, через що його позиція у світовому рейтингу опустилася з 1141-ї на 1504-ту сходинку. Значне зростання статків показав Влад Яценко, співзасновник фінтехкомпанії Revolut. Його капітал збільшився з 1,2 млрд USD 2025 року до 2,2 млрд у 2026-му, що підняло його в рейтингу з 2623-го на 1913-те місце.

Петро Порошенко, п'ятий президент України, має 1,5 млрд USD, що менше, ніж торік (1,8 млрд USD), і займає 2600-те місце у світовому списку. Андрій Веревський, засновник агрохолдингу Kernel, скоротив свої статки з 1,4 млрд до 1,2 млрд USD, його позиція опустилася з 2356-ї на 3017-ту сходинку. Статки Вадима Новинського та Костянтина Жеваго залишилися приблизно на рівні 1,2 млрд USD, однак обидва бізнесмени опустилися в глобальному рейтингу Forbes із 2623-го на 3017-те місце.

До рейтингу 2026 року увійшли й нові імена: репер Dr. Dre (1 млрд USD), співачка Бейонсе (1 млрд USD), тенісист Роджер Федерер (1,1 млрд USD) і Грег Абель, майбутній керів-

ник Berkshire Hathaway (1 млрд USD).

Перше місце у списку найбагатших зірок світу посів Стівен Спілберг, чий капітал оцінюють приблизно в 7,1 млрд USD. До найзаможніших знаменитостей світу також увійшли Джордж Лукас, Майкл Джордан, Jay-Z, Опра Вінфрі, Тейлор Свіфт і Кім Кардаш'ян.

Загалом у світі нині налічують 3 428 доларових мільярдерів, що є рекордним показником. Найбагатшою людиною планети залишається Ілон Маск зі статком 839 млрд USD. За ним ідуть співзасновники Google Ларрі Пейдж (257 млрд USD) і Сергій Брін (237 млрд USD).

■ Bloomberg

Війна проти Ірану, якщо не завершиться найближчим часом, загрожує завдати нищівного удару найбільшим економікам Перської затоки: Саудівській Аравії, Об'єднаним Арабським Еміратам (ОАЕ) та Катару, повідомляє Bloomberg.

Валовий внутрішній продукт Катару та Кувейту може скоротитися на 14 %

Війна проти Ірану нищить економіки Перської затоки

уже цього року. «Для багатьох економік Перської затоки ця війна може мати відчутніший вплив, ніж пандемія коронавірусу», — зазначив Фарук Суса, економіст Goldman Sachs із питань Близького Сходу та Північної Африки.

Ціни на нафту марки Brent перевищили 103 USD за барель. Колапс катарського експорту скрапленого природного газу перевер-

нув догори дригом світові газові ринки. Бахрейн частково скоротив виробництво на найбільшому у світі алюмінієвому заводі. Під загрозою опинились нерухомість, туризм та інвестиційна активність в усіх без винятку країнах затоки.

Найважчий удар серед усіх нафтових економік регіону витримують Катар, Кувейт і Бахрейн. Картина для Саудівської Аравії та

ОАЕ не менш складна. Для пом'якшення бюджетного тиску країни затоки можуть знову вийти на боргові ринки. «Наразі інвестори на ринку облігацій ще не демонструють неспокою щодо наслідків війни для регіональних фінансів», — указав Фаді Дженді, портфельний менеджер Arqaam Capital.

Із другого боку, для Кітаю припинення імпорту

іранської нафти за низькими цінами, імовірно, посилює втрати від тарифів Білого дому та краху ринку нерухомості. А серед переможців від перебоїв у постачанні нафти й газу опиниться РФ. Різке зростання цін на нафту фактично ліквідує її дефіцит бюджету, даючи Кремлю більше грошей для витрат на війну проти України.

ІРАНСЬКИЙ БІЗНЕС-ПРОЄКТ

Трампа намагається отримати від іранської операції фінансову вигоду

■ Євген Клен

Дональд Трамп виставив країнам Перської затоки рахунок за війну з Іраном. За інформацією Салема Аль-Джахури, провідного оманського журналіста, глава Білого дому хоче 5 трлн USD за продовження кампанії проти Ірану або 2,5 трлн USD за її припинення.

ТАЄМНИЦІ ТРАМПА

Водночас Пентагон уперше за кілька десятиліть відмовився оприлюднювати огляд дислокації своїх військ за кордоном. За даними Politico, замість публікації офіційного документа, відомого як Global Posture Review, що є ключовим для бюджетного планування та розуміння політики США, Міністерство війни планує проводити лише неформальні розмови. Цей крок є частиною тенденції теперішньої адміністрації президента діяти самостійно й інформувати партнерів і Конгрес про воєнні операції вже постфактум. Таке рішення викликало серйозний неспокій на Капітолійському пагорбі та в європейських столицях.

Члени Комітету Сенату США зі збройних сил заявили, що їм навіть не повідомили про скасування публікації документа. А союзники по НАТО побоюються, що відсутність чіткого плану може призвести до небажаних сюрпризів із боку адміністрації, що зосереджена на власній військовій могутності, а не на партнерстві.

Також без попереднього оголошення Вашингтон запровадив санкції проти глобальної мережі, що фінансово підтримувала терористичну організацію «Хезболла». Обмеження спрямовані на осіб і компанії, які допомагали організації отримувати кошти через розгалужену систему підприємств і проектів у різних регіонах світу. Томмі Пігготт, заступник речника Державного департаменту, сказав, що такі кроки є відповіддю на дії «Хезболли», яка продовжує спрямовувати значні ресурси на терористичну діяльність.

ПОСЛАБЛЕННЯ САНКЦІЙ

Однак це виявилися єдині санкції, запроваджені адміністрацією президен-

та останнім часом. Натомість Міністерство фінансів США пом'якшило нафтові санкції проти Венесуели і видало дозвіл компанії Petroleos de Venezuela S.A. продавати венесуельську нафту американським компаніям та на світових ринках.

Білий дім поінформував, що Трамп на 60 днів скасував вимоги закону Джонса щодо перевезення товарів між портами США кораблями під американським прапором. Цей закон 1920-х рр. був спрямований на захист американського суднобудівного сектору і саме його часто звинувачують у здорожчанні бензину. Ліцензія дозволяє компаніям, що існували до 29 січня 2025 року, купувати венесуельську нафту та здійснювати операції, які були заборонені згідно з американськими санкціями, відновлюючи торгівлю великого виробника нафти на світових ринках.

Крім того, Сполучені Штати тимчасово послабили санкції і проти Ірану, дозволивши реалізацію іранської нафти на світовому ринку протягом 30 днів. Це стосується тієї, що вже перебуває в морських танкерах. Відповідну ліцензію також надало Міністерство фінансів США.

Документ передбачає продаж нафти й нафтопродуктів, завантажених на кораблі в період із 20 березня до 19 квітня ц. р. Американський уряд пояснив такий крок необхідністю стабілізації енергетичного ринку через загострення ситуації на Близькому Сході. За словами Скотта Бессента, міністра фінансів США, це рішення дозволить швидко вивести на світові ринки приблизно 140 млн барелів нафти.

Водночас у Білому домі наголосили, що таке послаблення санкцій не означає відмови від політичного тиску на Тегеран. «Ми використовуємо іранські барелі проти Тегерана, щоб

знижити ціну, продовжуючи операцію», — додав він.

Відомство також зняло санкції з двох громадян Російської Федерації (РФ) і ще кількох іноземців. Росіян Коржавіних унесли до санкційного списку в травні 2024 року в межах пакета обмежень, спрямованих проти російського військово-промислового комплексу та мереж обходу санкцій. Крім них, зі списку також вилучили громадянина Угорщини, громадянина Узбекистану та компанію Reliable Freight Services FZCO, зареєстровану в Об'єднаних Арабських Еміратах.

НЕ ТАКИЙ СТРАШНИЙ ЧОРТ?

Скотт Бессент також відмітив, що РФ після зняття санкцій з її нафти насправді заробляє менше, ніж вважають міжнародні експерти. «Наш аналіз засвідчує, що максимальна додаткова сума, яку Росія може отримати, становить 2 млрд USD, що дорівнює одному дню російського бюджету», — констатував він і додав, що Москва все одно отримувала 6 гроші, адже близько 90 % її нафти купує Китай. «Ми значною мірою змогли погіршити їхній (російський) експорт, який упав майже на 25 %, коли решта світу не купувала (російську нафту). Експорт знизився, але з'явилося рятувальне коло від Китаю. Але тепер ми відкрили (російську нафту) для всіх, — розповів урядовець. — Чи отримає РФ більше грошей, якщо нафта коштує 150 USD і вони отримують 70 % від цього, чи якщо нафта залишається нижче за 100 USD?». Про те, що означає зайвих 2 млрд USD на дрони та ракети, які летять на голови українців, він промовчав.

Ба більше, Кремль вирішив закріпити свій успіх. Москва намагається домогтися від Вашингтона перегляду візових обмежень. Міністерство закордонних справ РФ минулого тижня знову закликала Державний департамент відновити видачу американських віз на російській території. Там нагадали, що зараз росіяни змуше-

ні подавати документи й отримувати візи в Казахстані й Польщі, водночас для поїздки до останньої потрібен окремий дозвіл на в'їзд. Така практика перетворює процедуру на «складний і принизливий» процес. «Розраховуємо, що американська влада все ж скасує чинні дискримінаційні візові вимоги до російських громадян, зокрема й у контексті чемпіонату світу з футболу, більшість матчів якого відбудеться у США», — відзначили в російському зовнішньополітичному відомстві.

Нагадаємо, що з вересня 2025-го всі охочі отримати американську неімміграційну візу мають проходити співбесіду винятково у країні свого громадянства або постійного проживання. У Росії ж прийом заяв на такі візи припинили ще 2021

року, тому росіяни зверталися до дипломатичних установ США за кордоном.

Відновлення повноцінної роботи посольств на території обох країн входить до пакета так званих подразників, який Москва послідовно просуває в діалозі з Вашингтоном спільно з питаннями повернення дипломатичної власності та відновлення прямого авіасполучення.

Застереження міністра оборони США

Закінчення.

Початок на с.13

Він також стверджував, що Сполучені Штати та їхні союзники мають достатньо ресурсів, аби одночасно стримувати іранську загрозу й продовжувати посилювати Збройні сили України. Метью Вітакер, постійний представник США при НАТО, теж заявляв, що Вашингтон надаватиме Києву наступальну зброю доти, доки не підпишуть мирну угоду.

Дослівно ж він сказав: «Стільки часу, скільки буде потрібно для укладення мирної угоди, ми будемо продовжувати продавати нашу зброю союзникам по НАТО, а вони своєю чергою постачатимуть її Україні». А також пояснив: «США в межах НАТО потребують збереження єдності коаліції та зміцнення союзників. Тому що саме ця сила в кінцевому підсумку стане гарантією миру, щоби після завершення цієї війни ми не зіштовхнулися з новим вторгненням на європейський континент».

Зрештою, торік у липні Пентагон, як повідомляв NBC News із посиланням на власні джерела,

уже зупиняв постачання Україні ракет для систем Patriot, високоточних ракет GMLRS, керованих ракет Hellfire, переносних зенітних ракет Stinger, ракет «повітря–повітря», гранатометів AIM і 155-міліметрових снарядів. За інформацією телеканалу, затримка була пов'язана з внутрішнім оглядом наявності боеприпасів.

Однак Трамп поновив тоді постачання військової допомоги Україні. Бо його зупинення призвело до негативної реакції серед союзників Сполучених Штатів та сенаторів і конгресменів, які наголосували на важливості безперервної підтримки Києва під час інтенсивних російських атак.

А на випадок невдачі іранської кампанії президент США вже шукає цапів-відбувайлів. Під час виступу в Теннесі намагався переключити відповідальність за ескалацію конфлікту з Іраном на Геґсета. «Піте, гадаю, що ти першим сказав: «Зробімо це, бо ви не можете дозволити їм мати ядерну зброю», — звернувся він до свого міністра.

Трамп хоче переманити Лукашенку

Закінчення.

Початок на с.14

Експерт-міжнародник Ярослав Черногор також вважає, що РБ може стати каналом для російських товарів або хабом для фінансових операцій в інтересах мінського і московського режимів. «Зняття санкцій може зміцнити економічну стійкість РФ та її білоруського сателіта», — не сумнівається він.

СИМВОЛІЧНЕ РІШЕННЯ

Однак Сергій Пелеса, заступник головного редактора незалежного білоруського телеканалу Belsat TV, усіх заспокоїв: «Рішення Вашингтона має швидше дипломатичний і символічний характер, ніж реальні економічні прориви для Мінська. Адже навіть якщо США формально дозволяють операції з білоруським калієм, то транзит через країни Європейського Союзу (ЄС) — Литву, Латвію, Польщу — залишається заблокованим, як і український. Брюссель не поспішає знімати свої

секторальні санкції. Порти Клайпеди та Гданська закриті для білоруських вантажів, а південний шлях через Україну неможливий через війну. Весь експорт нині йде через російські порти, що значно дорожче і робить Лукашенку ще залежнішим від Кремля».

А Науседа це підтвердив: «Зовсім нещодавно ми домоглися продовження санкцій ЄС проти РБ ще на 12 місяців. І протягом цих 12 місяців немає ні можливості, ні політичної волі переглянути санкції проти Білоруси. Отже, скасування санкцій Сполучених Штатів — це одне, а санкційна політика Євросоюзу — геть інше».

Тож Джон Гербст, директор Євразійського центру Атлантичної ради, підсумував: «Трамп, мабуть, вважає, що Лукашенко може допомогти йому переконати Путіна припинити агресію в Україні і розпочати мирний процес. Але не думаю, що ці надії справдяться. Немає жодних сумнівів у тому, що Лукашенко — близький партнер Кремля».

ІНДІЯ КОРИСТАЄ З МОМЕНТУ

■ Іван Заторський

Після того як Сполучені Штати тимчасово зняли санкції з постачання нафти, індійська компанія Reliance Industries, оператор найбільшого у світі нафтопереробного комплексу, придбала 5 млн барелів іранської нафти.

Bloomberg повідомила, що ціна на сировину була встановлена з премією близько 7 USD за барель до ф'ючерсів ICE Brent. Інші азійські нафтопереробні заводи ще перевіряють можливість закупівлі іранської нафти.

Крім того, російська нафта в Індії вперше за чотири роки продається без знижок — ціна вже перевищила 120 USD за барель. Urals в індійських портах торгують на рівні 121,65 USD за барель. Це максимум від початку спостережень 2023 року. При цьому в російських портах Urals коштує близько 89,6 USD за барель — це максимум із 2022 року, що значно вище закладених у бюджет 59 USD за барель.

Зростання цін зумовлене конфліктом на Близькому Сході: США частково послабили обмеження, а попит з боку Індії різко зріс. Великі компанії вже закуповують мільйони барелів.

Володимир Зеленський заявив, що через полегшення санкцій РФ збільшила обсяги продажу сирової нафти для заробітку на війну. За його словами, протягом лише одного тижня російські війська випустили по Україні майже 1 550 ударних дронів, понад 1 260 керованих авіаційних бомб, прилетіли також дві ракети. «Прибутки дають РФ відчуття безкарності й можливості продовжувати війну. Тому тиск має продовжу-

ватися, а санкції впливатимуть, — зазначив він. — Танкери, які працюють на бюджет війни, можна й потрібно зупинити та блокувати, а не лише відпускати. Дякую кожному лідеру, який приймає відповідні рішення. Саме це наближає достойний мир», — додав президент.

Та за російську нафту Нью-Делі платить ще й лояльністю до Москви. Нещодавно в Індії заарештували шістьох українців та американця нібито за «незаконний імпорт величезних партій безпілотних літальних апаратів». За версією слідства, вони перетнули кордон М'янми й зустрілися там з «етнічними групами, вороже налаштованими до Індії». У Міністерстві закордонних справ України підкреслили, що деякі індійські й російські засоби масової інформації перекручують інформацію та безпідставно звинувачують українців.

Країни оголошують своїх ворогів

■ Олег Садовий

Кім Чен Ин, лідер Кореїської Народно-Демократичної Республіки (КНДР), назвав Республіку Корея головним ворогом своєї країни. Він наголосив, що будь-яка провокація з боку Сеула матиме нещадні наслідки.

Північнокорейський диктатор також звинуватив США у нібито проведеному терористичних атак і вторгненні до різних регіонів світу. Це був натяк на ситуацію на Близькому Сході. Він заявив про готовність і надалі розвивати ядерне озброєння та забезпечувати боездатність своїх ядерних сил для реагування

на «стратегічні загрози». Ескалація війни на Близькому Сході зміцнила переконання Пхеньяна в необхідності розвитку власної ядерної програми як засобу виживання режиму. Країна має близько 50 ядерних боеголовки і достатньо матеріалу для створення ще 40, попри міжнародні санкції та дипломатичні зусилля щодо денуклеаризації. Ситуація характеризується як найвищий рівень ескалації за останні роки.

Своєю чергою США додали до списку своїх головних загроз Російську Федерацію (РФ), Китай, Іран, КНДР і Пакистан, прихильно до якого ставиться Іран. Водночас Ісламабад розпочав масштабні авіаудари по

Афганістану, уразивши центральну частину Кабула. Відтак афганську столицю охопило вогнем. Загибло щонайменше 400 людей. Ще близько 250 людей поранені внаслідок авіаційного удару по реабілітаційному центру для наркозалежних людей. Проте в Пакистані атаку на лікарню заперечили, вказавши, що ціллю були військові об'єкти та інфраструктура терористів.

Ще однією головною загрозою після Ірану Трамп назвав Демократичну партію США. «Тепер, після смерті Ірану, найбільшим ворогом Америки є радикально ліва, край некомпетентна Демократична партія», — написав він у своїй соціальній мережі Truth Social.

ОЛЕНА ЗЕЛЕНЬСКА В США

■ Софія Калина

У Школі міжнародних відносин ім. Елліотта при Університеті Джорджа Вашингтона в американській столиці відкрили Українську книжкову полицку.

«Тут готують політиків, дипломатів, експертів з міжнародних відносин світового масштабу. Шукають шляхи подолання глобальних криз, а до проведення лекцій студентам часто залучають чинних державних діячів, — зазначила Олена Зеленська, дружина президента України, яка відвідала захід. — Ця школа — щоразу серед найкращих у світі. І навіть розташована поряд із Білим домом і Світовим банком».

Вона зауважила, що саме тут з'являється Українська книжкова полицка — добірка українсько- та англомовних видань з історії, культури, літератури, тобто всіх проявів України. «Відкрили її спільно з українськими студентами, які проходять навчання в цьому університеті», — уточнила перша леді.

І подякувала Українському інституту, Представництву президента України в Автономній Республіці Крим і Посольству України в США за допомогу в

наповненні цієї полицки. «Проект «Українська книжкова полицка» діє вже в 72 країнах і штаб-квартирі ЮНЕСКО. На його 390 полицках — разом 100 тис. книг. Тож про Україну буквально може прочитати будь-хто, хто хоче знати її глибоко й неупереджено, — заявила Зеленська. — Студентам, які вивчають міжнародні відносини й працюватимуть по всьому світу, ці знання знадобляться і допоможуть ухвалювати мудрі рішення для всіх наших країн».

Дружина президента України також повідомила, що до Глобальної коаліції українських студій долучилися Університет Джорджа Вашингтона і Джорджтаунський університет. «Вільям Петрач, випускник Львівського університету, під час Другої світової війни служив у польській, радянській і чеській арміях, двічі втік з німецьких таборів для військовополонених і три роки провів у радянському ГУЛАГу.

Зеленська в Школі Елліотта

А коли опинився у США, став фундатором програми україністики в Університеті Джорджа Вашингтона, — відзначила гостя. — Вражаюча й доля самої україністики у США: від поодиноких ентузіастів, як Вільям Петрач, на початку до сьогодні, коли славетні виші країни — Університет Джорджа Вашингтона та Джорджтаунський університет — приєднуються до Глобальної коаліції українських студій».

Олена Зеленська розповіла, що за два роки існування цієї державної ініціативи з академічного вивчення України в закладах вищої освіти світу до неї долучилися вже 69 університетів із 26 країн,

серед яких тепер уже сім американських інституцій. «Це означає, що в них з'явилися і з'являються нові курси, лекції, майстер-класи, конференції, обміни, викладацькі посади, присвячені Україні, за нашої всебічної експертної підтримки», — наголосила перша леді України.

А також подякувала керівникам допіру приєднаних університетів за цей крок і відмітила: «Сьогодні, коли Росія веде війну не лише проти української державності, а й проти правди про Україну, роль університетів особливо важлива, бо вони зберуть і поширять цю правду». «Та українські студії будуть корисні студентам

і молодим ученим не тільки знаннями про Україну — завдяки студіям вони краще зрозуміють світову історію та сучасні процеси. Навчатися інформаційної оборони, боротьби з маніпуляціями та фейками, зрозуміють природу й наслідки авторитаризму, тоталітаризму, сучасного імперства і зможуть протистояти їхнім впливам, — підкреслила Олена Зеленська. — І важливі уроки точно знадобляться майбутнім політикам, дипломатам, суспільним діячам, що виходять зі стін цих поважних закладів. Саме з цими знаннями вони визначатимуть, яким буде майбутній світ і відносини в ньому».

■ Зоряна Павлюк

У українська парафія Непорочного зачаття в містечку Палатайні (штат Іллінойс) провела масштабний благодійний збір, передавши понад 15 тис. USD на лікування важко поранених захисників. Представники фонду взяли участь у чотирьох літургіях, під час яких парафіяни жертвували кошти на медичну реабілітацію воїнів у США.

У Палатайні зібрали кошти на протезування українських воїнів

вана бригада Збройних сил України.

Також до громади звернувся лікар полковник Андрій Самойленко, який із 2014 року рятує життя в Київському військовому госпіталі, а тепер і сам проходить лікування в Чикаго за підтримки фонду. «Провівши чотири благодійні збори під час чотирьох літургій, ми вкотре відчули неймовірну силу української громади за кордоном. Щиро дякуємо кожному за пожертви,

молитви та небайдужість. Разом ми рятуємо життя і боремося за кожного українського захисника», — зазначили у Revived Soldiers Ukraine.

Від команди фонду захід відвідали його президент Ірина Ващук-Дісіпіо, а також Мар'яна Балаш, Тетяна Левченко та Наталія Боївка. Усі зібрані кошти використовують для оплати складних операцій і виготовлення сучасних протезів для українських військових.

Шмигаль зустрівся з українською громадою

■ Олег Садовий

Денис Шмигаль, перший віцепрем'єр і міністр енергетики України, у межах візиту до США провів зустріч із представниками української громади.

Зустріч відбулася в Українському домі у Вашингтоні (округ Колумбія). «Розмовляли про важку зиму, яку Україна вистояла завдяки захисникам і незламним енергетикам; про те, як змінилася безпека України та країн світу на тлі останніх подій, а також про

євроінтеграційний шлях України», — зазначив він.

Урядовець також подякував громаді за підтримку й допомогу Україні та її захисникам: «Дякую українській громаді за те, що голос України гучно звучить у Сполучених Штатах, за підтримку й допомогу, яку ви надаєте нашим воїнам і кожному українцю». У межах роботи у Сполучених Штатах українській делегації вдалось досягти низки важливих домовленостей з американськими компаніями щодо енергетичних проектів в Україні.

У ЛЬВОВІ ЗНАЙШЛИ ЩОДЕННИК ЧЕКІСТА

■ Вікторія Ейсмут

Серед макулатури львів'янка Ірина Грицишин випадково знайшла щоденник часів Другої світової війни. Він належав Олегу Куцу, оперативнику НКВС, який народився 1914-го в Запоріжжі в сім'ї вчителя. 1932 року закінчив Запорізький металургійний технікум, після чого працював на «Запоріжсталі» техніком і начальником зміни. Паралельно на вечірній формі навчався в Дніпропетровському металургійному інституті, однак 1936-го його рекрутували до Червоної армії.

Після демобілізації повернувся на роботу на «Запоріжсталі», а 1938 року пішов служити в НКВС. Після Другої світової війни служив в управлінні Міністерства державної безпеки в Києві, а згодом — у Львові. У вересні 1950-го вийшов на пенсію у званні майора держбезпеки.

Кишеньковий щоденник на 1942 рік Куц міг забрати як трофей у німецького військового. А той міг отримати його в подарунок, оскільки на першій сторінці є рукописний напис: «Цей рік має бути добрим і дружнім до вас». Куц залишив у ньому записи за 1942—1943 рр. та фрагментарно за 1946—1948 рр., а також різні мемуарні нотатки.

Початок німецько-радянської війни зустрів у Запоріжжі. 27 червня 1941 року повернувся до Станіслава, звідки за чотири дні разом з усім складом управління НКВС поспішно евакуювався аж до Чернігова. Описував поїздки з Чернігова до Києва 9 липня 1941-го: «Васька Бокаєв по дорозі кидав ручні гранати, усі ми стріляли з гвинтівок і пістолетів. Курс — фронт». Насправді ж на фронт вони так потрапили. Судячи із записів, тоді приїхали до Києва. «Набрали горілки, настоянок. Пішли в кафе і

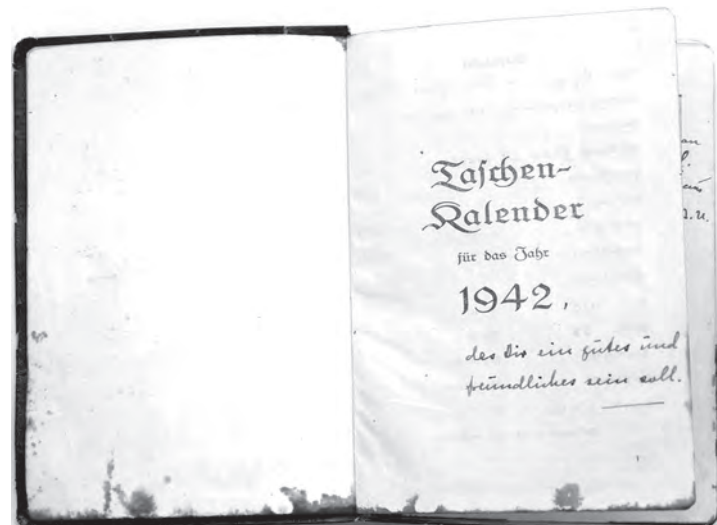
там влаштували «мирову» пиятику», — писав чекіст.

Пияцтво — постійна тема в його записах: описує, як часто й багато п'є алкоголю, а ще постійно відвідує театральні вистави у тилкових містах і багато читає. А от про те, у чому полягала його «робота», згадує вкрай рідко. «Ходив по розпечених вулицях Вінниці, організовував зв'язок. Потім почав займатися збором дезертирів і тих, що відстали від частин. Відбувалося щось немислиме. Натовпи бійців і командирів утікали з фронту, створювали загальну паніку. Я дістав собі автомат ППД. Борис Рицлін непогано вирішив проблему харчування і навіть «шнапсу». Вранці я брав вантажівку і виїздив на шосе, що веде до Немирова. Переважно всі дезертири відправлялися туди. Набирали повну машину всякої навалочі, яку відвозили на формувальний пункт. А там із них комплектували полки, які, не дійшовши до лінії фронту, розбігалися», — описує своє перебування у Вінниці 10—18 липня 1941 року.

Пізніше, перебуваючи під Сталінградом у складі 1-го управління НКВС УРСР, 5 лютого 1943-го Куц занотував: «З яким задоволенням стріляв я у клятих фаши-

Німецький щоденник, що належав Куцу

Подарунковий напис на першій сторінці щоденника

тів, які, мов брудні воші, позалазили в нори і думали сховатися від каральної руки радянських месників. Я не прихильник масових розстрілів, але вчора сам організував розстріл до 100 німців, причому власноруч убив 22 людини».

Тобто йшлося про масові позасудові страти німецьких військовополонених. Ба більше, у щоденнику він написав, що за його прикладом інші військові почали шукати німців по закинутих приміщеннях задля страти. «І мені досі радісно, що так добре вчора попрацював. Мене вважали старшим зі знищення фріців і до мене приходили із запитаннями з цього приводу різні командири. Вже коли я сидів у машині, щоб їхати зі Сталінграда, прибіг наш шофер Павлик і сказав, що бійці зібрали цілу групу німців і чекають моєї санкції на їхній розстріл. «Санкція» негайно була дана. Лозунг «убий німця» реалізується буквально», — написав нелюд.

Після звільнення зі спецслужб у вересні 1950 року

він працював у Львівську національну наукову бібліотеку ім. Василя Стефаника. В 1968—1972 рр. працював директором Львівського обласного архіву. А 1972-го повернувся до бібліотеки на посаду заввідділу спецфондів і обіймав її аж до смерті 1984 року.

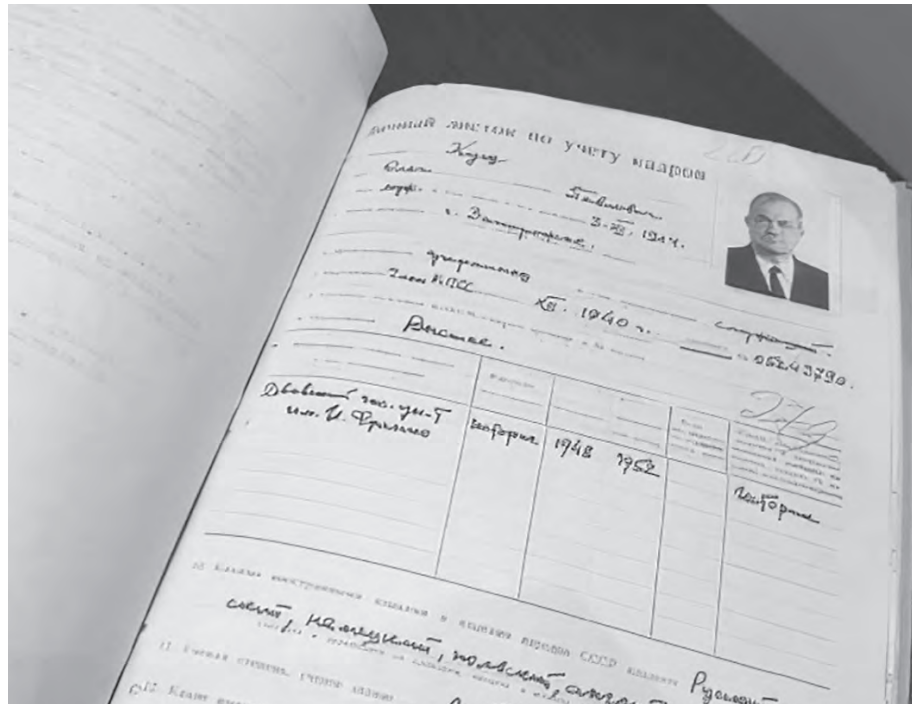
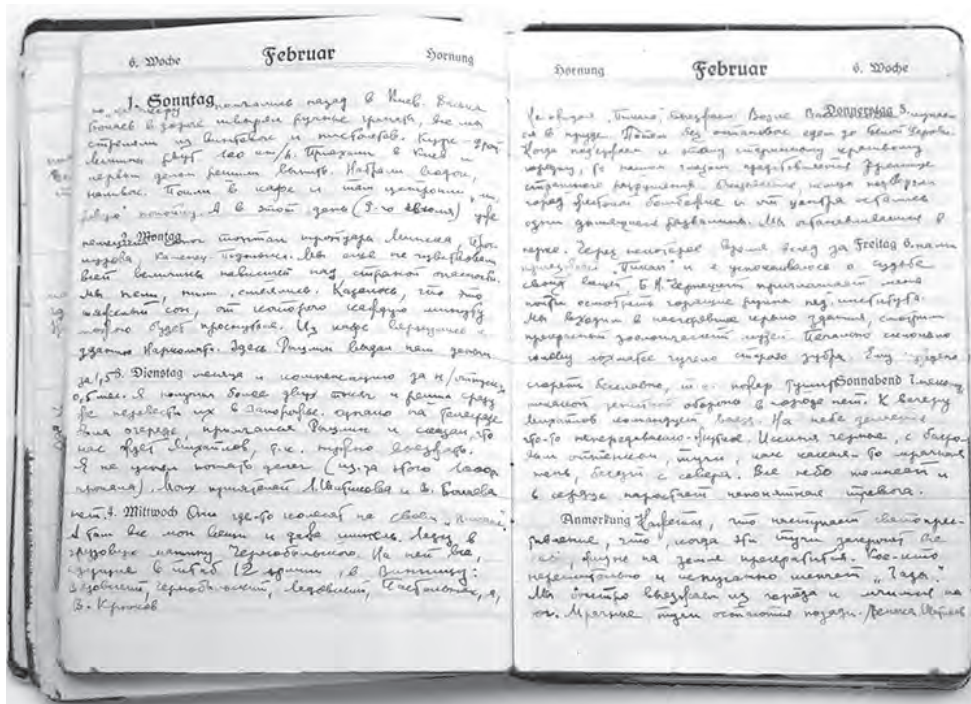
Вочевидь, швидка перекваліфікація з чекіста на бібліографа не була випадковістю. Працюючи в бібліотеці, складав експертні висновки про «шкідливу» літературу. Крім того, був безпосереднім виконавцем спалення мистецьких творів з колекції Львівського музею українського мистецтва 1952-го.

У межах так званої спецоперації під кодовою назвою «Спецфонд» були знищені твори образотворчого мистецтва, левову частку яких становили роботи українських художників першої половини ХХ ст. Їх спалили у бібліотеці. Історію самої операції, яку проводили таємно, описали в «Каталозі втрачених експонатів Національного

музею у Львові». Загалом у межах цієї операції знищили більш ніж 700 творів мистецтва.

Куц також готував листи на запити військової прокуратури щодо ідеологічного підґрунтя творів Михайла Грушевського. Зокрема, в аналізі «Історії України-Руси» зазначив, що книга містить «антинауковий характер і контрреволюційну спрямованість буржуазно-націоналістичних концепцій Грушевського — ворога українського народу».

«Його щоденник, випадково знайдений і фактично врятований від знищення, — це дуже важливе джерело для подальших досліджень. Ми не так багато знаємо про тих, хто чинив радянські масові переслідування з їхніх власних слів. Очевидно, що ще можуть бути інші подібні знахідки, і важливо їх не втратити, бо це дає нам змогу дізнатися більше про ті трагічні події», — зазначив Андрій Усач, молодший науковий співробітник Українського католицького університету.

Гинуть українські біженці

■ Петро Йосип

Багато українців утікали до Європи від війни в Україні, а знайшли там свою смерть. Зокрема, у лісі біля міста Мангейма (Німеччина) знайшли бездиханну 19-річну українську біженку, яку, найпевніше, убив через ревності сирієць, із яким вона мала стосунки.

На обличчі дівчини виявили численні гематоми. Поліція вже заарештувала 17-річного підозрюваного. Раніше між ним та українкою вже виникали конфлікти. За два тижні до вбивства, як повідомляють очевидці, хлопець притиснув дівчину обома руками до скляної стінки автобусної зупинки та вгатив кулаком по обличчю. Тоді проти нього подали заяву за фактом завдання тілесних ушкоджень.

А в місті Корку в Ірландії смертельно поранили ножом 31-річного українця. Він проживав разом із партнеркою та дитиною неподалік від центру міста. Коли вийшов до магазину, щоб купити харчів на вечерю, на нього напали й завдали ножового поранення в груди. Попри важку травму чоловік зміг пройти ще близько 100 м, щоб гукнути на допомогу, після чого знепритомнів. На місце події оперативно прибули медики, однак урятувати нещасного не змогли. Правоохоронці затримали підозрюваного — 40-річного чоловіка. Родині українця призначили спеціального працівника для підтримки.

У Варшаві ніж також став останнім аргументом у суперечці. Звичайна поїздка в громадському

транспорті в польській столиці ледь не завершилася трагедією через агресивного чоловіка. Тільки завдяки миттєвій реакції свідків пощастило запобігти кривавій розв'язці у вагоні трамвая.

Між 27-річним громадянином Польщі й українцем виник словесний конфлікт. Суперечка швидко переросла у відкрити агресію: молодик несподівано дістав ніж і спробував завдати удару своєму опоненту. Проте пасажирки не розгубилися: гуртом накинулися на нападника, вибили зброю та заблокували до приїзду допомоги. Саме в цей момент повз проїжджав патруль поліції, який миттєво відреагував на заклики про допомогу. Правоохоронці вже вилучили знаряддя злочину й узяли нападника під варту.

Але у варшавському районі Урсинів трагедії уникнути не вдалося. Там сталася пожежа в будівлі, де тривали ремонтні роботи. Унаслідок інциденту загинуло четверо людей, серед них — двоє громадян України. «Загалом пожежники врятували з приміщення п'ятьох людей. Жертвами стали чоловіки, громадяни Польщі й України. Усім понад 40 років», — повідомила старший сержант Марта Хабєрська.

АВТОРСЬКІ ПИСАНКИ ДЛЯ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

■ Ірина Коляда

Уприміщенні Посольства України в Загребі проведи захід «Подаруй писанку захисникові», у межах якого представниці громади власноруч створили великодні обереги для українських воїнів.

Про це повідомила Ніна Кирилич, дружина посла України в Республіці Хорва-

тія, яка організувала подію. За її словами, дарувати писанку захисникові — це не лише данина традиції, а й передусім спосіб висловити вдячність за життя кожного українця та поділитися вірою у неодмінну перемогу.

До створення писанок долучилися українки, які нині проживають у Загребі. Серед учасниць були як досвідчені писанкарки, так і початківці. Процес

створення оберегів відбувався в атмосфері зосередженості й тиші. Кожна робота створювалася за індивідуальним задумом. Головна мета акції — передати воїнам тепло рідного дому й підтримку громади. Усі створені під час майстер-класу писанки передадуть українським військовослужбовцям, які перебувають у медичних закладах Хорватії на оздоровленні.

■ Лана Світ

Укrajнська громада Італії провела в Мілані безплатний майстер-клас із воскового розпису яєць.

Великодню лабораторія була присвячена дослідженню та відтворенню автентичних українських технік. Учасники заходу змогли не лише опанувати складний метод нанесення гарячого воску, а й загли-

Майстер-клас із розпису в Мілані

битися у зміст традиційних орнаментів. Програма майстер-класу передбачала знайомство з історією та символікою української писанки, практичне навчання технік роботи з воском і створення власної унікальної писанки, що втілює спадщину поколінь. Організатори наголошували, що захід є відкритим для всіх охочих незалежно від рівня підготовки. Це простір для творчості, спілкування

та зміцнення зв'язків усередині української діаспори, а також популяризації української культури серед італійців. «Ми вчимося прикрашати яйця давнім українським восковим методом. Це простір, де ми разом зберігаємо й передаємо українську культуру, поєднуючи творчість, спільність і нашу спадщину. Раді кожному, хто хоче доторкнутися до нашої святкової атмосфери», — зазначили активісти.

Великодній ярмарок на підтримку ЗСУ

■ Юстина Зарваниця

В українській суботній школі у столиці Австрії відбувся благодійний великодній ярмарок. Усі зароблені на ньому кошти передадуть на підтримку Збройних сил України (ЗСУ). Захід об'єднав талановитих майстрів і творчі родини, які представили широкий вибір автентичних виробів.

Відвідувачі могли придбати традиційну святкову атрибутику й унікальні художні вироби. Зокрема, на ярмарку були представлені писанки, набори для

розпису та свічки від майстерні родини Допілко, а також ляльки-мотанки Наталії Купцової; вироби від мануфактури «Коза Дереза», святкові аксесуари від Наталії Ємельянової та Аліси Черпанської, а ще етнотекстиль для дому від Олени Листопад. Художниця Людмила Каліцун презентувала роботи в техніці петриківського розпису та провела тематичний майстер-клас.

Мистецьку частину ярмарку доповнили авторські роботи відомих майстринь: витончені прикраси з бісеру від Ольги Демчук та етноаксесуари Наталії

і Діани Горбаль; авторські аксесуари Ксені Прокопечі і натуральне мило ручної роботи від Оксани Новіцької.

Організатори підготували насичену програму для дорослих і дітей. Гості ознайомилися з художніми фотографіями Яромира Бабського й картинами Олени Славової та Ольги Швець, які також створювали для відвідувачів святковий аквагрим.

Крім того, Вікторія Колодій, засновниця мануфактури «Коза Дереза», навчала розмальовувати «кавових курчаток», а вчителька школи Юлія Баб-

ська допомагала гостям створити власні композиції із живих квітів.

Інна Соколи, керівник шкільного видавництва «Крила», продемонструвала творчі напрацювання учнів, а Лілія Сорока запропонувала відвідувачам прикраси, аксесуари й домашній текстиль із національними візерунками.

Окрему локацію облаштував «Пласт»: на стенді українських скавтів можна було придбати частування, вироби ручної роботи та пластовий мерч. Поціновувачі літератури могли обрати новинки від українських видавництв на книжковій платформі Катерини Борси.

Свідки Єгови пом'якшили заборону на переливання крові

■ Зоряна Павлюк

Релігійна організація Свідків Єгови оголосила про часткову відмову від своєї давньої заборони на переливання крові у будь-якій формі, навіть у ситуаціях критичної медичної потреби.

Тепер послідовникам дозволили здавати власну кров для зберігання. У разі гострої необхідності її зможуть використати для переливання тому ж донору. Попри це Свідки Єгови продовжують засуджувати донорство крові, стверджуючи, що тексти Старого і Нового Завіту категорич-

но забороняють будь-який контакт із кров'ю.

Критики цієї релігійної групи звертають увагу на загрозу порушення свободи совісти в таких випадках, коли переливання крові є життєво важливим. Зокрема, це стосується лікування певних видів онкологічних захворювань у дітей, які потребують багаторазових процедур переливання. Одним із гучних випадків став рішнний прецедент у Шотландії, де суд підтримав рішення лікарів проти волі 14-річної дівчинки зі спільноти Свідків Єгови, яка не дозволила проводити трансфузію.

РПЦ збудує храм у столиці ОАЕ

■ Ірина Коляда

Поки Об'єднані Арабські Емірати (ОАЕ) атакують іранські дрони, Російська православна церква (РПЦ), союзниця Тегерана, відкриє свою релігійну громаду в Абу-Дабі, столиці цієї близькосхідної країни. Про це повідомив Центр протидії дезінформації (ЦПД) України.

Московські попи заявили, що створити громаду й збудувати храм вирішили після звернення «російськомовних православних вірних», які проживають в

Абу-Дабі. «Церковні структури Кремль системно використовує як інструмент «м'якої сили» для формування спільнот, пов'язаних з РФ», — наголосили в ЦПД.

Там вважають, що церковні громади можуть ставати платформою для консолідації російськомовних «співвітчизників» або місцевих жителів з проросійськими поглядами. У відомстві зазначили, що розбудова церковної інфраструктури за кордоном є не лише релігійною діяльністю, а вписується у стратегію РФ з нарощування впливу в державах Глобального Півдня.

Храм Гробу Господнього закрили

■ Юстина Зарваниця

У Єврейському кварталі Старого міста Єрусалима впали уламки ракети. Це сталося всього за сотні метрів від усесвітньо відомих релігійних святинь, як-от храм Гробу Господнього, мечеть Аль-Акса та Стіна плачу.

Відтак храм Гробу Господнього довелося закрити, уперше в історії. Там тепер не проводять бого-

служінь, а вірним заборонили відвідувати святиню. Через постійні загрози та нестабільність доступ до храму обмежили на невизначений час. Особливе занепокоєння викликає те, що це сталося саме в період Великого посту. І є ризик, що святиня залишиться закритою на Великдень.

Зазвичай у храмі панує майже безперервний ритм молитви, яку ведуть три громади, які спільно управляють церквою — Грецька православна, Вірменська апостольська та Римо-католицька церкви. Наразі тривають перемовини із владою Ізраїлю, щоб дозволити хоча б часткове проведення служб під час Страсного тижня. Зокрема, ідеться про можливість молитися біля Голготи та Гробу Господнього.

Колишній офіцер ФСБ висвятився в диякони

Митрополит Олександр Драбинко й Ілля Богданов

■ Іванна Якимчук

Ілля Богданов, військовослужбовець Російського добровольчого корпусу (РДК) Головного управління розвідки Міністерства оборони України висвятився на диякона Православної церкви України.

«Митрополит Олександр Драбинко звершив мою дияконську хіротонію. Дві ночі не спав, хвилювався, — поділився він. — Але після того як єпископ прочитав молитву, щоб Святий Дух доповнив те, чого мені бракує для служіння Господу, я реально відчув благодать, і хвилювання зникло. Українською прочитав, прочитав

свою першу кафізму як диякон». А також додав, що залишається чинним військовим і після висвячення повернеться на фронт. Проте тепер служитиме без права вбивати, змінивши роль із бойової на духовну.

Крім того, звернувся до колишніх колег із російських спецслужб, які, за його словами, раніше

намагалися його ліквідувати. І заявив, що відтепер будь-які подібні спроби матимуть інший резонанс, адже він є кліриком Церкви.

Ілля Богданов народився в Російській Федерації (РФ), із 2003-го був учасником націоналістичних рухів. Закінчив Хабаровський прикордонний інститут Федеральної служби безпеки (ФСБ) РФ, служив у різних підрозділах, брав участь у контртерористичній операції в Дагестані. 2014 року перейшов на бік України. Воював у батальйоні «Донбас», Добровольчому українському корпусі «Правий сектор», де командував взводом. Брав участь у боях за Іловайськ, Донецький аеропорт та Північ.

Отримав українське громадянство за указом президента Петра Порошенка. Пережив кілька замахів, зокрема, у листопаді 2016 року його викрали, проте звільнили в ході спецоперації Служби безпеки України на території Харківської області. Після початку повномасштабного вторгнення РФ 2022-го знову долучився до бойових дій, був поранений, пройшов лікування і вступив до РДК, у складі якого продовжив воювати проти російських сил.

«Бога Отця» повернули у Кременець

■ Зоряна Яремишин

Після реставрації у Львові до Кременця Тернопільської області повернули старовинну ікону «Бог Отець» XIX ст.

Полотно є пам'яткою сакрального мистецтва та складовою музейної колекції Кременецько-Почаївського заповідника. Реставрація тривала кілька місяців.

Ікону відправили на реставраційні роботи у львівську філію Національного науково-дослідного реставраційного центру України. Перед тим як фахівці безпосередньо почали процес, затверди-

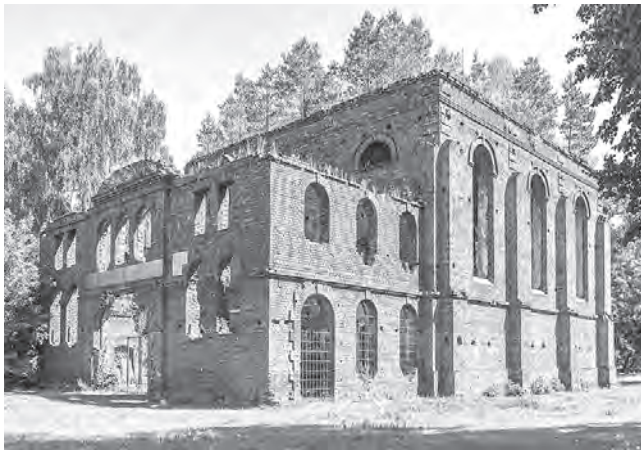

ли програму відновлення, яка включала комплекс консерваційних заходів. Це було необхідно для того, щоб зберегти технічний стан ікони, автентичний фарбований шар і покращити її естетичний вигляд. «У процесі робіт

укріпили основу та левкас, стабілізували фарбовий шар, очистили поверхню від забруднень і пізніших нашарувань. Крім того, усунули втрати ґрунту та живопису шляхом реставраційного тонування», — розповіли фахівці.

ПРИНАДИ ВЕЛИКИХ МОСТІВ

Синагога

Церква Благовіщення

Дерев'яна церква, с. Двірці

Церква у с. Боровому

■ Орися Шиян

Північні райони Львівщини не так часто потрапляють до туристичних маршрутів, однак там також можна знайти чимало цікавих місць для відпочинку і туризму. Місто Великі Мости береже руїни історичної пам'ятки єврейської історії. До Другої світової війни єврейська громада становила значну частину населення міста, а синагога була важливим духовним і громадським осередком. Та від неї вціліли лише стіни і мацеви.

Ще однією домікантою міста є церква Благовіщення Пресвятої Богородиці. Її збудували на межі XIX–XX ст. на місці дерев'яної, що згоріла.

У навколишніх селах збереглися храми різних періодів, кожен із яких має власну історію. Приміром, у с. Двірці стоїть церква Преображення Господнього XIX ст. Дослідники припускають, що в давніші часи тут міг існувати монастирський осередок. Це село – найдавніше в громаді, 1308 року. А тутешні архео-

логічні знахідки датуються II тис. до Р. Х.

Село Реклинець теж одне з найдавніших у громаді, перша згадка про нього датується 1337 роком. Воно відоме не лише своїм дерев'яним храмом Пресвятої Трійці з такою ж дзвіницею. Тут під час археологічних розкопок виявили матеріали X–XII ст., що свідчать про заселення території ще в княжий період.

Цікавий архітектурний об'єкт можна побачити й у с. Боровому. Тут дерев'яна

церква Пресвятої Богородиці в оточенні сосен, збудована 1937-го за проектом архітектора Лева Левинського, пофарбована у несподіваний салатовий колір.

Посвята церков архістратигу Михаїлу повторюється одразу в кількох населених пунктах громади. Такі є у с. Боянець, Бутини та Пристань. Він покровитель воїнів і захисників, тому для прикордонних територій така присвята символічно підкреслює історичну роль цих земель

як простору оборони та захисту.

Боянецька церква відома своїм чудотворним образом Серця Христового. А Бутинську церкву будували за проектом архітектора Сильвестра Гавришкевича, розписував її Корнило Устиянович. За те, що в сцені «Страшного суду» над хорами він у пеклі зобразив чоловіка в конфедератці, автора притягнули до відповідальності. На суді його захисником був Кость Левицький, майбутній президент ЗУНР. Для

художника справа закінчилася позитивно. А ще в Бутинах є дерев'яна каплиця Св. Юрія, яку в XIX ст. збудувала дідичка Людвіга Незавітовська.

Великомостівська громада цікава тим, що її історія не сконцентрована в одному місці. Вона розсіяна між містом і селами, архітектурі й природних локаціях. Руїни колишніх божиць, дерев'яні храми, археологічні пам'ятки та природні ландшафти знайомлять із тутешнім краєзнавством.

■ Ірина Коваленко

Як будинок ректора політехніки став офісом НТШ

У Франківському районі Львова є багато мальовничих вілл. В одній із них, раніше відомій як вілла Дзівинського, або «на хресті», нині розмістився будинок Наукового товариства ім. Шевченка (НТШ).

Цей будинок з кутовою шестигранною вежею 1894 року спроектували архітектори Юліан Захаревич, Михайло Ковальчук та Іван Левинський. Будувала фір-

ма Івана Левинського для Здислава Дзівинського, ректора Львівської політехніки. Будинок звели в період історизму в неоромантичному стилі, а вежа нагадує романтичні замки.

Фасад будинку – із нетинькованої цегли, оздоблений керамічним декором і різьбленими деталями. Вілла розмістилась на кутовій ділянці роздоріжжя сучасних вулиць Генерала Чупринки, Київської та Котляревсько-

го, тому її називали «на хресті».

Після Першої світової війни будинок належав купцеві Шуліму Валлаху, а в 1920–1930-х рр. – піаністові Леопольду Мюнцеру, який загинув у Янівському концтаборі. У другій половині 1930-х там мешкала родина Кузьмовичів. Їй належала колекція раритетних предметів і меблів. Однак з приходом більшовиків 30 вересня 1939 року Володимира Кузьмовича

заарештували і вислали на вісім років у табори.

Після Другої світової війни в будинку жив Микола Островерхов, який зібрав величезну колекцію творів мистецтва. Це були куплені за безцінь чи просто вкрадені речі зі старих квартир, у т. ч. репресованих і виселених зі своїх осель мешканців, із закритих і діючих храмів, цвинтарів, музеїв. Островерхов заповів половину свого майна музею Пушкіна у Москві, а

половину – братові з Одеси. Однак цінності вдалось врятувати від вивезення. Нині його порцеляна є основою колекції Львівської національної галереї мистецтв ім. Бориса Возницького, а меблі прикрашають палац Потоцьких і деякі замки.

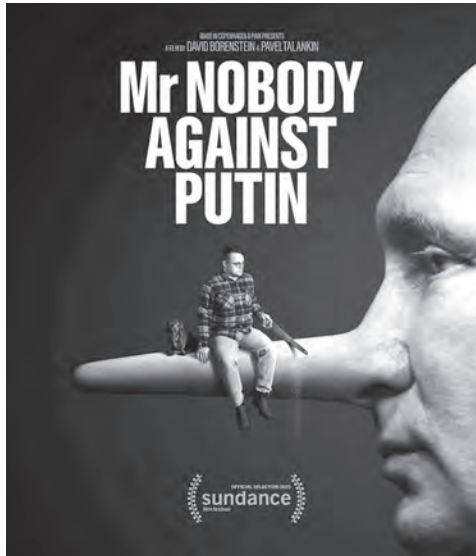
Через 40 років НТШ повернулось до Львова і працює в будинку на вул. Генерала Чупринки, який йому подарувала Ольга Кузьмович.

ШОН ПЕНН ЗА «ОСКАРОМ» НЕ ПОЇХАВ

■ Петро Йосип

На 98-й церемонії вручення премії «Оскар» голівудський актор Шон Пенн мав отримати свою третю статуетку в кар'єрі як найкращий актор другого плану у фільмі «Одна битва за іншою». Та він проігнорував захід і не з'явився на червоній доріжці, бо в той момент уже був у дорозі до України.

Найкращий повнометражний документальний фільм

Хлоя Чжао

Віктор Ющенко і Шон Пенн

Після прибуття з актором зустрівся Володимир Зеленський. «Ми знаємо, що таке справжній друг України. Ти з Україною з першого дня повномасштабної війни. І ми знаємо, що й надалі будеш з нашою країною і нашим народом», — зауважив президент.

Із кінозіркою також зустрівся Віктор Ющенко, третій президент України. Світлину з ним виставив в Instagram. У підписі висловив своє захоплення успіхами Шона і привітав його з отриманням третьої статуетки «Оскар». Ющенко не тільки відзначив акторський талант Пенна, але й підкреслив його величезну відданість Україні, адже той не раз виступав з підтримкою нашої країни, зокрема в умовах повномасштабної війни. «Дорогий козаче! Щиро вітаю тебе з новим «Оскаром»! Це заслужене визнання твого великого таланту, сили характеру

й відданості своїй справі. Ти належиш до тих митців, чий роботи виходять далеко за межі кіноекрана — вони торкаються серця, змушують думати й надихають. Радію твоєму успіху і щиро пишаюся, що можу назвати тебе своїм другом. Українці добре знають твоє добре серце й твою щирю підтримку України. Нехай нові перемоги та нові ролі ще багато разів дивують і надихають світ. З найкращими побажаннями і дружніми обіймами», — написав Віктор Андрійович.

Водночас Шон Пенн отримав символічний «Оскар» від Укрзалізниці. Статуетку виготовили зі сталі вагона, пошкодженого внаслідок російської атаки. У відповідь записав особисте емоційне відеозвернення, у якому висловив підтримку українським бійцям. Подякував їм за опір російській агресії та підкреслив, що їхня боротьба має значення не лише

для України: «Ви захищаєте не лише свою країну, насправді захищаєте весь світ».

Близько місяця тому військові 157-ї окремої механізованої бригади Збройних сил України (ЗСУ) розповіли акторові про героїв, які без ротації перебувають на передовій, і тепер він згадав ім'я кожного з них та подякував за сміливу боротьбу. За словами актора, українські військові стали прикладом мужності і стійкості для людей у всьому світі. А також додав, що вірить у їхню перемогу.

Шон Пенн також зізнався, що йому соромно за американський паспорт, маючи на увазі недостатню підтримку України з боку деяких політиків і громадських діячів у США. «Відчуваю, що наша країна підвела себе тим, що не вийшла на необхідний рівень підтримки, на який ви заслуговуєте. Це, на мою думку як американця, є на-

шим священним обов'язком. Хочу, щоб ви знали, що більшість людей в Америці — з вами. Спостерігається параліч через розбіжності, що виникли у США, відчувається заціпеніння. А ви боретесь за весь світ і Україну, я дякую вам від щирого серця за моїх дітей, за себе», — сказав він.

Актора у Слов'янську супроводжував Андрій Єрмак, колишній керівник Офісу президента України. Гість поспілкувався з українськими військово-службовцями, висловив щирю підтримку та подяку за їхню мужність, самопожертву і відданість захисту України. «Його приїзд — це знак того, що світ бачить і цінує наших героїв, які день за днем стоять на захисті свободи та незалежності нашої країни. Такі зустрічі надихають і нагадують, що навіть у найскладніші часи ми не самі й наша відвага не залишиться непоміченою», — поділилися українські воїни.

До речі, на 98-й церемонії вручення премії «Оскар» нагороду в категорії «Найкращий повнометражний документальний фільм» здобув фільм «Містер Нікто проти Путіна», який досліджує масштаби воєнної пропаганди в Росії. На жаль, до числа номінантів цього року не потрапила стрічка українського режисера Мстислава Чернова «2000 метрів до Андріївки». У цьому документальному фільмі розповідається про війну в Україні та героїчну відданість українських військових на фронті.

Водночас окароносний режисер Хлоя Чжао долучилася до збирання коштів для зооволонтерів у Харкові. Вона проводить благодійні аукціони з унікальними лотами, як-от зустрічі з кінозірками, запрошуючи охочих на «віртуальне горнячко чаю» з нею. Кошти з аукціону призначені на підтримку громадської організації «Порятунок тварин. Харків».

Юрій Гаркавий

Склея записав звернення до українського командира

■ Андрій Підкуймуха

Американський актор і рестлер Двейн Джонсон (Склея) записав відеозвернення до українського командира Юрія Гаркавого, який також має псевдо Склея.

Відео з'явилося в Instagram, а згодом його опублікували і на сторінці 425-го окремого штурмового полку ЗСУ.

У своєму зверненні кінозірка привітав українського військового й подякував за службу. А також зазначив, що чув про те, що Гаркавий є його шанувальником, і назвав це великою честю. «Брате, надсилаю тобі любов зі «Залізного раю». Я щойно закінчив тренування і подумав, що буде доречно передати тобі привіт. Я чув, що ти мій фанат, і це велика честь для мене.

Тим більше з таким іменем, як у тебе», — сказав Двейн.

А також передав слова підтримки всім бійцям підрозділу, яким командує Гаркавий. Він наголосив, що український офіцер народжений бути лідером і вести своїх людей у складні часи. «Знаю, що ти командуєш своїми солдатами, й надсилаю тобі силу, підтримку і пошану. Мені шкода, що це

випало на твою долю, але ти народився для того, щоб вести людей. Тому що твоє ім'я — Склея», — додав актор.

Наприкінці звернення Джонсон висловив сподівання, що одного дня зможе особисто зустрітися з українським командиром і навіть провести разом тренування. На прощання він закликав військового словами: «Бийся запекло».

«Сині» здолали «жовтих»

■ Роман Журба

Учетвер 26 березня національні збірні України та Швеції провели півфінал плей-оф кваліфікації на чемпіонат світу (ЧС) 2026 року. Матч відбувся в іспанській Валенсії.

Й українці під керівництвом Сергія Реброва змарнували нагоду на подальшу участь у турнірі. Вихід на мундіаль закрила поразка від шведів із рахунком 1:3. Шляхи до світової першости в цьому матчі виявилися заблоковані тричі, причому одним гравцем. Збірна України пропустила перший гол від Декереша на

самому початку поєдинку. Зігравши на простірній передачі зліва, форвард із близької відстані успішно вразив ворота українців. Про філігранність відточеного удару свідчила його гра на межі перебування в офсайді.

На самому початку другого тайму в українців знову стався провал. Захисники не змогли перегородити шлях шведу, який відзначився вдруге. Третім у його виконанні став реалізований 11-метровий удар. Сам заробив, сам його і реалізував. А вже під кінець матчу Матвій Пономаренко дебютував голом за національну збірну, чим підсолодив гіркоту поразки.

ДО СЛОВА

UEFA не погодився на збільшення кількості гравців у заявці для Ліги чемпіонів. Раніше клуби з Англії запропонували збільшити кількість футболістів до 28. Зараз дозволено заявляти 25. Головною причиною відмови стали аргументи іспанських клубів. «Атлетико», «Реал Сосьєдад» та інші команди виступили проти зміни регламенту. Вони вказали, що англійські клуби зможуть скористатися економічною перевагою і, відповідно, отримають значну перевагу в самому турнірі. Проте, хоча відмова й була озвучена, UEFA готова обговорити це питання перед початком наступного сезону.

Іванчук переміг 31 опонента

■ Руслан Травкін

Василь Іванчук (на фото) улаштував надзвичайне шахове видовище в Німеччині. Під час гри в гімназії Зальцгиттер-Бада він виступив одночасно проти 31 суперника — учнів, викладачів та гравців різних клубів — і виграв усі партії.

Українець відгукнувся на запрошення шахового клубу Зальцгиттера і його пресекретаря Крістіана Кошецького. Після турніру Tata Steel у Вейк-ан-Зее Василь знайшов час відвідати німецьке містечко.

Виставковий сеанс відбувся в межах серії «Гросмейстери зустрічаються з аматорами», яка стала традиційною в регіоні. Уже понад три роки шаховий клуб Зальцгиттера регулярно орга-

нізовує такі зустрічі між гравцями світового класу та місцевими ентузіастами шахів. «Для нас важливо, щоб, зокрема, молоді гравці мали можливість зблизька побачити шахових майстрів. Коли гравець світового класу проходить по кімнаті й робить хід на власній дошці, це захоплює і часто залишається спогадом на все життя», — пояснив Кошецький.

Раунд за раундом гросмейстер зосереджено рухався рядами, завжди спокійний, уважний та з характерним для нього задумливим поглядом, відомим у всьому світі. Атмосфера була одночасно напруженою та схвильованою: кожен гравець намагався знайти найкращий хід — чудово розуміючи, що не щодня граєш проти легенди шахів.

Однак величезний клас українського гросмейстера виявився переконливим — що й не дивно. Дехто після гри ще раз аналізував свої позиції з гросмейстером або обговорював власні ідеї з друзями й тренерами. А гросмейстер залишив автографи й зробив кілька світлин з учасниками.

ПОДОЛАВ СІМ МАРАФОНІВ І ВСТАНОВИВ РЕКОРД

■ Наталія Жолінська

Максим Кривенко з Полтави став першим українцем, який установив світовий рекорд, подолавши сім офіційних марафонів на семи континентах за сім днів.

Зокрема, черговий рекорд українець поставив у лютому ц. р. в Маямі (штат Флорида) у катего-

ріях «Уперше» та «Спорт». Протягом тижня спортсмен пробіг сім класичних марафонських дистанцій по 42 км 195 м — загалом 295 км 365 м. Забіги було проведено на різних континентах світу: Антарктида, Африка (Кейптаун), Австралія (Перт), Азія (Дубай), Європа (Мадрид), Південна Америка (Форталеза) та Північна Америка (Маямі).

Більшу частину часу міжмарафонами українець проводив у перельотах між континентами, практично без повноцінного відновлення. «Для мене це була авантюра. Я був готовий фізично, але не був готовий морально. Проте працював зі собою на кожному континенті, на кожному старті, і мені це вдалося. Пишаюся собою, бо на жодному марафоні не здався. Коли стає критично важко, я підганяю себе: «Ану покажи, як ти можеш. От саме зараз». Це додає мені сил», — поділився враженнями Максим.

Суперники українців не вистояли

■ Андрій Підкуймуха

Олександр Хижняк (1-0, 1 KO) провів свій перший поєдинок на рівні боксерів-професіоналів. Його дебют відбувся в межах боксерського шоу, організованого Usyk 17 Promotions Rising Stars.

Суперником українського олімпійського чемпіона став колумбієць Вілмер Барон (8-14-1, 6 KO). Успіх у першому бою в дивізіоні напівважковаговиків до Олександра прийшов досить швидко. Початок протистояння свідчив сам за себе. У поєдинку однозначно спостерігався тиск із боку Хижняка. Його суперник

відразу потрапив у нокдаун, український боксер застосував для цього важкий джеб. До кінця першого раунду залишалося 12 секунд. Колумбійський боксер опинився притиснутим до канатів, потім Олександр завдав ще кількох ударів — і Барон надовго розпластався на рингу.

Водночас Даніель Лапін (12-0, 4 KO), володар титулів WBO International, WBA Intercontinental та IBF Intercontinental у напівважкій вазі, продемонстрував найвищий клас у роботі на ринзі, здолавши Крістапса Бульмейстера (14-5, 5 KO), суперника з Латвії.

Бій боксерів також було організовано Usyk 17 Pro-

motions Rising Stars. Компанія, що надає послуги з організації боксерських поєдинків, виставила це протистояння на вершину боїв, що їх проводили в рамках організованого вечора боксу. Поєдинок позначили як рейтинговий, тож Лапін підтвердив свої позиції. Усього лише одна хвилина знадобилася українському боксеру, щоб його суперник зупинився і знітився. Трохи погамселів латвійського боксера, той, не витримавши, похилив голову, вийняв капю і з колін не підвівся.

Своєю чергою Данило Заморило став чемпіоном світу за версією WBO серед молоді, здолавши мексиканця Кіке Ескалону.

■ Олег Василюшин

Унімецькому Арбері відбулася гонитва масстарту-60 серед юніорок. Україну в змаганнях представляли одразу чотири спортсменки — Олександра Меркушина, Тетяна Тарасюк, Поліна Пуцко і Ксенія Приходько.

Переможницею стала Олександра, виборовши вже другу медаль на юнацькому ЧС (раніше вона здобула срібло в індивідуальних змаганнях).

Меркушина здобула золото

21-річна представниця Тернопільської області заробила три штрафних кола, однак змогла реабілітуватись за показником швидкострільності. Попри три хиби вона фінішувала з часом 29:17,1. На другій і третій позиціях опинилися спортсменки з Литви Естер Вольфа (1+2+0+1) +19,9 і Ельза Блейделе (0+3+1+0) +36,9. Інші українки показали такі результати: 21 місце — Тетяна Тарасюк (0+2+0+0+1), 22-ге — Поліна Пуцко (0+1+1+1+0),

27-ме — Ксенія Приходько (0+1+2+2+1). Золото юніорського ЧС Україна здобула вперше в історії.

А Віталій Мандзин зайняв друге місце в рейтингу молодих біатлоністів за підсумками ЧС сезону 2025/2026. Він набрав 250 балів і став другим серед атлетів до 23 років. У загальному заліку українець показав найкращий результат серед українських біатлоністів, фінішовавши на 25-й позиції в сезоні.

Причини високого тиску, про які мало хто знає

■ Віра Хмельницька

Чимало людей у світі навіть не підозрюють, що живуть із високим тиском, хоча цей стан діагностують у кожного третього дорослого.

Традиційно лікарі радять починати з дієти та спорту, проте Олівер Сеґал, британський кардіолог та електрофізіолог The Harley Street Clinic, попереджає: причини гіпертонії можуть бути значно неочевиднішими. Він пояснює, що високий тиск називають «тихим убивцею», бо людина може роками не відчувати симптомів, аж поки хвороба не призведе до раптового інфаркту чи інсульту.

Тривалий стрес змушує організм тижнями працювати на межі, що руйнує здоров'я. А постійна напруга активує нервову систему та викид гормонів — кортизолу й адреналіну. З часом це призводить до звуження судин, прискореного серцебиття та стійкої гіпертонії. Крім того, хронічний стрес провокує запалення в серці та швидке утворення бляшок в артеріях.

Сон відіграє вирішальну роль у фізичному та психічному здоров'ї, даючи час для відновлення мозку, консолідації спогадів і регулювання функцій організму. Хронічна нестача сну може підвищувати ризик розвитку певних захворювань, як-от деменція, серцево-судинні хвороби, ожиріння та діабет. «Обструктивне апное сну, зокрема, спричиняє повторні перепади рівня кисню протягом ночі, що провокує різке підвищення артеріального тиску та збільшує ризик серцево-судинних захворювань», — зауважує д-р Сеґал.

Хоча кофеїн бадьорить і покращує настрій, у чутливих людей він може викликати неприємні побічні ефекти. Та вживання кави часто провокує стрибки тиску, тому схильним до цього людям варто стежити за реакцією свого організму. Основними ознаками чутливості до кофеїну є нервозність, прискорене серцебиття, безсоння, тривога та розлади травлення.

Хімічні речовини в цигарках можуть зробити стінки артерій липкими, збільшуючи накопичення жирової тканини. Закупорені ар-

терії, які обмежують кровотік, можуть спричинити серцеві напади та інсульти. «Нікотин викликає гостре звуження кровоносних судин та довготривале пошкодження стінок артерій, що збільшує серцево-судинний ризик», — застерігає фахівець.

Після настання менопаузи в жінок часто стрибає тиск, що пов'язано зі зниженням рівня естрогену. Через гормональний збій кровоносні судини втрачають еластичність і стають жорсткішими. Д-р Сеґал зазначає, що на регуляцію тиску також суттєво впливають хвороби щитоподібної залози та порушення в роботі наднирників, які відповідають за вироблення ключових гормонів.

Як указує кардіолог, багато поширених ліків можуть підвищувати артеріальний тиск, цей ефект відомий як «медикаментозна гіпертензія». «Нестероїдні протизапальні препарати, деякі деконгестанти, пероральні контрацептиви та певні антидепресанти можуть провокувати підвищення показників», — пояснює лікар. — До поширених препаратів, які можуть мати такий ефект, належать ібупрофен, протизапальні таблетки та кортикостероїди».

Порушення сну та нічні зміни можуть серйозно зашкодити здоров'ю вашого серця. Адаже нерегулярний графік збиває контроль артеріального тиску та підвищує ризик серцевих хвороб. Дослідження підтверджують, що люди, які працюють позмінно, частіше страждають на гіпертонію через збій циркадних ритмів. Цей «внутрішній годинник» у нормі знижує тиск під час сну, але нічна праця ламає налагоджений механізм.

За даними досліджень, люди похилого віку, які перебувають у соціальній ізоляції, частіше страждають від високого кров'яного тиску. «Самотність, хронічна тривога та нелюбована депресія все частіше визнаються факторами, що сприяють серцево-судинному ризику через поведінкові та фізіологічні шляхи», — відмічає кардіолог. Уважається, що самотність діє як стресовий фактор і збільшує ризик інших пов'язаних із ним проблем зі здоров'ям, як-от ожиріння та ослаблена імунна система.

ЯКІ ХАРЧІ НАЙКРАЩІ ДЛЯ ТРАВЛЕННЯ

■ Олександра Баландюх

Найкращий спосіб підтримувати здоров'я кишечника — це збалансовано харчуватися, тобто віддавати перевагу фруктам, овочам, цільнозерновим продуктам, бобовим, пісним білкам, і звести до мінімуму оброблені продукти. Є продукти, які надзвичайно корисні для кишечника, бо містять багато поживних речовин, необхідних для оптимального травлення, добре поєднуються один з одним.

«Ягоди багаті на поліфеноли, рослинні сполуки, які діють як антиоксиданти й допомагають зменшити запалення в кишечнику. Ці сполуки живлять корисні кишкові бактерії, одночасно перешкоджаючи росту менш корисних мікробів. Антиоксиданти також допомагають захистити клітини кишечника від оксидативного стресу, підтримуючи загальне здоров'я травної та імунної систем», — каже Марґарет Швісов, гастроентеролог Нью-Йоркського коледжу остеопатичної медицини. — Крім того, ягоди багаті на клітковину, яка дуже потрібна для здорового травлення. Увести ягоди в раціон дуже легко (зараз іще можна використовувати заморожені)».

«Йогурти — чудове джерело пробіотиків, які допомагають підтримувати здоровий баланс мікробів у кишечнику. Він підтримує травлення, допомагає контролювати шкідливі бактерії та покращує такі симптоми, як здуття живота, діарея або закреп, — запевняє дієтолог-нутриціолог Лорі Райт, доцент Університету Північної Флориди. — Для оптимальної користі варто шукати йогурт із написом «живі та активні культури», вибирати йогурти з низьким вмістом цукру».

Кімчі, як і йогурт, містить пробіотики. Його виготовляють шляхом ферментації пекинської капусти та корейської редьки. «Ферментація вводить корисні бактерії, які можуть покращити мікробне різноманіття та підтримувати травлення. Ці продукти також здатні допомогти

підтримувати здоровий рівень холестерину. Додати вівсянку в раціон дуже просто: каша на ніч чи на сніданок, млинці, кекси з вівсяного борошна.

Шпинат, капуста кале та мангольд дуже корисні для кишечника. За твердженням д-ра Швісов, усе це завдяки клітковині, магнію та поліфенолам. «Клітковина забезпечує регулярне травлення, а магній допомагає підтримувати безперебійний рух організму. Поліфеноли діють як паливо для корисних кишкових бактерій, — зазначає вона. — Можна почати день зі зеленого смузі, додати зелену до салатів, супів (наприкінці варіння)».

А за словами дієтолога Метью Лендрі, професора Каліфорнійського університету в Ірвайні, сочевиця багата на резистентний крохмаль, а також на розчинну та нерозчинну клітковину. Ці поживні речовини діють як пребіотики, живлять корисні кишкові бактерії та сприяють їхньому росту й активності. Сочевицю можна використовувати для супів, рагу, салатів.

ЧОМУ ПРОВАЛИЛАСЯ МІСІЯ NASA З ПОШУКУ ВОДИ

■ Олег Садовий

Місячна місія NASA під назвою Lunar Trailblazer завершилася провалом практично одразу після старту. Супутник вартістю 72 млн USD, створений, аби картографувати воду на поверхні Місяця, вийшов з ладу вже в перший день місії.

Lunar Trailblazer стартував із космодрому Kennedy Space Center у межах місії IM-2 компанії Intuitive Machines на ракеті Falcon 9 від SpaceX. Відокремлення від ракети відбулося штатно, і спершу зв'язок з апаратом установили. Однак уже наступного дня контакт зник.

Після інциденту створили спеціальну комісію з розслідування. Згідно з її звітом, програмне забезпечення, що мало орієнтувати сонячні батареї апарата на Сонце, розгорнуло їх

на 180 градусів у протилежний бік. У результаті супутник перейшов у «холодний режим» з мінімальним енергоспоживанням і втратою контролю орієнтації. Зв'язок із наземними службами зник, а численні помилкові автоматичні дії системи керування несправностями погіршили ситуацію. Окремі проблеми могли бути усунені, однак їхня комбінація стала фатальною.

Спроби відновити керування тривали кілька місяців, але в липні 2025-го

від них відмовилися. Офіційно місію закрили в серпні, визнавши, що без двостороннього зв'язку неможливо ні діагностувати проблему, ні утримувати супутник на запланованій траєкторії.

Розробником апарата виступила компанія Lockheed Martin, яку NASA обрало ще 2020 року. Та перед запуском не було проведено повноцінного наскрізного тестування фазування сонячних панелей. Така перевірка могла б виявити помилку в програмному

коді ще до старту й запобігти одній із ключових аномалій. Lunar Trailblazer належав до недорогих місій класу D, для яких характерний підвищений рівень ризику в обмін на зниження вартості. Попри

провал отримані під час розслідування висновки можуть стати критично важливими для майбутніх місячних програм, зокрема для ініціатив, пов'язаних із довготривалою присутністю людини на Місяці.

Астрономи знайшли зірку з давнього Всесвіту

■ Марко Стріха

Група астрономів виявила надзвичайно рідкісну зірку Pic11-503 в карликовій галактиці Піктор II, що за 150 тис. світлових років від Землі.

Вона належить до другого покоління зірок (POP II) і містить лише 1/40 000 заліза від того, що є в Сонці. Це робить її однією з найдавніших зірок, коли-небудь знайдених у Всесвіті.

Pic11-503 також має величезний надлишок вуглецю — співвідношення вуглецю до заліза в 1,5 тис. разів перевищує те, що на Сонці. Це відкриття допомагає вченим досліджувати хімічний склад перших зірок та етапи формування елементів у Всесвіті. «Виявлення рідкісних зоряних скам'янілостей — це космічна археологія», — зауважив Кріс Девіс, директор програми Національного наукового фонду США.

■ Богдан Фролов

Дослідження зображень із марсоходів NASA породило припущення про позаземне життя на Червоній планеті.

Вільям Ромозер з Університету Огайо ідентифікував те, що вважає істотами, схожими на комах і рептилій. Його аналіз, що ґрунтується на зображеннях із Curiosity, припускає, що деякі особливості, видимі на фотографіях, мають вражаючу схожість із земними членистоногими та рептиліями.

Організми, яких проф. Ромозер називає бджолами, мають риси, схожі із земними комахами, — сегментовані тіла, крила та суглобові придатки. На одній зі знахідок зображена істота, що вико-

Сліди бджіл і рептилій на Марсі

нує акробатичний польовий маневр, різко пікіруючи перед вирівнюванням. «Бджоли» відрізняються за розміром і типом. Було ідентифіковано кілька характерних анатомічних рис, не всі в одній і тій самій особині, а у вигляді мозаїки серед різних. «Спостережена фауна, схожа на комах, мабуть, ховається/гніздиться в печерах, унорах під поверхнею та в спеціалізованих структурах», — припустив науковець.

Він також виявив серед фотографій те, що вважає скам'янілостями рептилій. Одна з ключових знахідок стосується зразка, що має схожість зі східною королівською змією, із виразною головою та двосторонніми точковими структурами. Скам'яніла істота, судячи з усього,

має велику пащу, здатну широко розкриватися, що додатково підтверджує гіпотезу про те, що рептилієподібні організми колись існували або можуть існувати на Марсі.

Наслідки цих досліджень виходять за межі відкриття цих форм життя. Учений припускає, що його знахідки можуть стати початком нових напрямів науки. Презентація результатів його спостережень на національних зборах Ентомологічного товариства Америки викликала як інтерес, так і скептицизм. Та незалежно від остаточного вердикту ці дослідження неминуче спровокують нові дискусії про життя на Марсі й можливість відкриття не тільки мікробів, а й складніших організмів.

ФОТОФАКТ

Метеорит пошкодив житловий будинок на заході Німеччини. Раніше жителі кількох регіонів спостерігали яскравий об'єкт із вогняним шлейфом у небі, який спершу прийняли за ракету. Поліція підтвердила, що ніхто не постраждав.

На Сонці несподівано зникли всі плями

■ Іван Заторський

Жодної, навіть найменшої плями не спостерігається зараз на зверненому до Землі боці Сонця. Про це повідомила лабораторія сонячної астрономії XRAS.

«Зірка є ідеальним диском без будь-яких осо-

бливостей», — ідеться в повідомленні. За даними вчених, востаннє Сонце без жодної плями можна було побачити 11 грудня 2021 року. Фахівці зазначили, що «повне зникнення плям відбувається лише у стані вкрай низької активності, зазвичай у роки сонячного мінімуму». Вони нагадали, що плями є практично невід'ємною

частиною поверхні Сонця і пов'язані з наявністю в нього магнітного поля — темні ділянки поверхні утворюються в місцях найвищої концентрації магнітного потоку. Оскільки енергія для сонячних спалахів черпається з магнітних полів, то кількість і площа плям корелюються з рівнем сонячної активності.

ГОРОСКОП ІЗ 2 ДО 8 КВІТНЯ

Овен (21.03–20.04)

Ви матимете змогу завершити справи, на які не вистачало часу та насаги. Заплановані робочі зустрічі й поїздки можуть дати хороші результати. На роботі також буде відчуватися підтримка колег, а в особистому житті відбудеться покращення стосунків. Крім того, імовірно, відбудуться обговорення щодо кар'єри або планування подорожі з друзями. Студенти можуть відчути поліпшення результатів навчання. Зараз сприятливий час для придбання цінних для вас речей.

Телець (21.04–21.05)

Якщо ви страждали від якогось захворювання, то помітите поліпшення стану свого здоров'я. Може виникнути додаткове навантаження через певні робочі чи сімейні обставини, відтак відчуєте виснаження та стрес. Не виключене робоче відрядження, однак варто бути особливо пильними зі своїми речами під час подорожі. Можливо, у вас будуть витрати, пов'язані з ремонтом або іншими побутовими питаннями. Ви також можете отримати допомогу від близького приятеля або якоїсь впливової особи.

Близнюки (22.05–21.06)

Імовірно, у вас виникне суперечка з колегами чи керівництвом. Також можете помітити, що ваші витрати зросли, тож варто суворо дотримуватися встановленого бюджету. Маєте зберігати спокій та уникати будь-яких конфліктів. А після вирішення незавершених питань можете відчути певне полегшення. Очікуйте гарних новин, що стосуватимуться ваших дітей, а також нових можливостей для просування в бізнесі й отриманні прибутку.

Рак (22.06–23.07)

Наполеглива праця допоможе вам досягнути позитивних результатів. Варто бути особливо обережними зі своїми конкурентами по бізнесу або керівництвом на роботі. Крім того, важливо зберігати баланс між роботою та особистим життям. Студенти можуть відчувати труднощі в навчанні. Якщо у вас є невирішена суперечка щодо землі чи нерухомості, вона

буде залагоджена шляхом перемовин.

Лев (24.07–23.08)

Ви будете відчувати впевненість у своїх силах, що допоможе виконувати завдання швидко й ефективно. Можливо, у вас з'являться нові обов'язки на роботі, а підприємці налагодять нові корисні знайомства. Важливо швидко реагувати на зміни й брати відповідальність за свої рішення. Студенти матимуть позитивні результати в навчанні. Ви можете помітити ріст своїх витрат, тому варто уникати непотрібних покупок. В особистому житті відбувається зміцнення стосунків після якісно проведеного часу зі своїм партнером.

Діва (24.08–23.09)

Імовірно, у вас з'являться цікаві варіанти для майбутніх подорожей. Водночас відчуєте полегшення. Можете отримати приємні новини про ваших дітей. Удома переважає приємна та спокійна атмосфера. На роботі чекає досягнення вдалих результатів завдяки вашій наполегливості. Особливу увагу зосередьте на харчуванні.

Терези (24.09–23.10)

Можливо, вам доведеться прийняти кілька доленосних рішень, проте дуже важливо уникати будь якого поспіху та бути максимально виваженими. Підприємцям варто з обережністю ставитися до укладання нових угод. На роботі слід підтримувати приязні стосунки з колегами, уникаючи суперечок і конфліктів. Ви також зумієте закрити всі свої невирішені питання, а ще помітите покращення у сфері фінансів. Можливо, потрібно приділити увагу внутрішньому стану та взаєминам із близькими. Можете знайти нових друзів.

Скорпіон (24.10–22.11)

Можуть відбутися раптові зміни у ваших планах. Не виключене додаткове навантаження на роботі. Також варто проявити обережність у справах, пов'язаних із фінансами. Водночас вам вдасться вирішити старі проблеми. Треба дотримуватися балансу між власними інтересами й інтересами інших. Відтак відчуєте, що ваші зусилля дали бажані

результати, а також отримаєте нові можливості для значного прибутку.

Стрілець (23.11–21.12)

У вас з'являться нові обов'язки. При вирішенні поточних питань важливо використовувати структурований підхід, тоді всі ваші незавершені завдання будуть виконані. Доля перебуватиме на вашому боці, можливо навіть розширення бізнесу. Варто зберігати пильність при вирішенні фінансових питань, а також у подорожах. Можливо, у вас з'явиться слухна нагода провести час із сім'єю.

Козеріг (22.12–20.01)

Основний фокус уваги буде зосереджений на роботі. Доцільно зосередитися на фінансових питаннях і завершенні раніше розпочатих проектів. Знадобляться грамотне планування та дисципліна. Важливо сумлінно виконувати свої робочі обов'язки, тоді вдасться отримати гарні результати й визнання з боку керівництва. У фінансах пануватиме стабільність, однак варто з обережністю оцінювати нові інвестиції. В особистому житті відчуватиметься спокій і гармонія.

Водолій (21.01–19.02)

Важливо зберігати ясність при прийнятті рішень. Крім того, варто підтримувати гармонійні стосунки з колегами та дотримуватися зваженого підходу до фінансів. Тоді вам вдасться досягнути бажаного й отримати вигідні можливості у бізнесі, а також досягнути нових професійних успіхів. Зараз особливо сприятливим буде шопінг, оскільки зроблені покупки можуть додати радощів.

Риби (20.02–20.03)

Потрібно зберігати витримку й упевненість у своїх силах. Адже можете відчувати легкий неспокій через теперішній стан справ, однак ситуація поступово вирішиться. Варто знизити темп, аби відновити свої ресурси. На роботі можливі нові плани або проєкти, над якими працюватимете разом зі своїми колегами. Зберігайте обачність у фінансах. Вам вдасться вирішити всі незавершені справи, а в робочих питаннях пануватиме стабільність.

Світлана Таланова

Г	К	А	Н	К	А	Н	Ф	С	Г
У	К	А	Т	Р	А	Т	О	К	Р
Л	П	Л	Я	Ц	О	К	Р	О	А
П	А	Н	О	Р	О	К	А	Д	Ц
І	М	І	Т	А	Ц	І	Я	А	І
Г	К	Л	А	Т	Р	О	П	Р	Я
І	О	Л	О	П	А	Т	А	А	С
Л	С	А	Л	О	Х	І	В	П	І
К	І	К	О	С	И	Н	У	С	Л
А	П	Н	А	Л	П	А	Р	А	П

Серед літер у клітинках знайдіть указані слова: віхола, гілка, грація, імітація, канкан, корона, косинус, ліс, лопата, парадокс, параплан, пісок, плуг, плячок, портал, тартак. Запишіть слово, що залишилося.

Відповідь на завдання із № 13: глобус.

Найгарніше місце світу

■ Лана Світ

Гірський хребет Пікос-де-Європа на півночі Іспанії визнали найкрасивішим місцем у світі 2026 року.

Рейтинг склала редакція Time Out, яка спеціалізується на подорожах і культурі. Пікос-де-Європа вважається одним із найкомпактніших гірських хребтів у світі — його вершини сягають понад 2,6 тис. м, а піднімається він лише за 20 км від узбережжя.

Саме це створює унікальний ландшафт: стрімкі гори

поєднуються з пляжами та краєвидами на Кантабрійське море. Регіон вражає глибокими розщелинами, скелястими вершинами та мальовничими долинами. Серед найцікавіших місць вершина Наранхо-де-Бульнес, гірські селища Сотрес і Каїн, льодовикові озера Ковадонга, відомі також як місце паломництва. Особливо туристам радять маршрут Рута-де-Карес — одну з найвідоміших стежок країни. Її довжина становить близько 23 км, вона пролягає через каньйон, уздовж скель і водоспадів.

Мукачево вдягається в рожеве

■ Юрій Лящ

Мукачево на Закарпатті офіційно розпочинає весняний сезон — на вулицях міста розквітли перші в Україні сакури.

Ніжно-рожеві квіти японської вишні вже прикрашають вул. Івана Маргітича, приваблюючи жителів і гостей міста своєю красою. Тож Мукачево

знову підтвердило статус «найшвидшого» міста, де японська вишня розквітає раніше, ніж в інших куточках України. Сакури вже давно стали невід'ємною частиною архітектурного та культурного обличчя міста.

Варто зазначити, що перші дерева японської вишні були висаджені тут іще 100 років тому. З того часу кількість дерев зросла до тисяч і тепер вони формують цілі рожеві алеї.